

# Χτίζοντας το μέλλον μας μαζί



Το παρόν έντυπο αποτελεί τη σύνοψη της Ενιαίας Ετήσιας Έκθεσης Απολογισμού 2017 του Ομίλου ΤΙΤΑΝ, η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τις ευρωπαϊκές οδηγίες, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (IFRS) και τις αρχές του Διεθνούς Συμβουλίου Ολοκληρωμένων Αναφορών (IIRC) για την συγγραφή ολοκληρωμένων αναφορών (Integrated Reporting).

Η Ενιαία Ετήσια Έκθεση Απολογισμού 2017 έχει ελεγχθεί και πιστοποιηθεί από ανεξάρτητο ελεγκτή για τα μη χρηματοοικονομικά στοιχεία (reasonable assurance) σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες και τα πρωτόκολλα της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο Τσιμέντου (CSI), η οποία λειτουργεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD), καθώς και τα κριτήρια «προηγμένου επιπέδου» της Πρωτοβουλίας του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ για την Έκδοση Αναφορών Προόδου (UNGC).



Η Ενιαία Ετήσια Έκθεση Απολογισμού (IAR 2017) και η πιστοποίηση της εταιρίας ανεξάρτητων ελεγκτών ERM CVS είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα [integratedreport2017.titan.gr](http://integratedreport2017.titan.gr). Παρακαλούμε στείλτε μας τα σχόλια σας μέσω της παραπάνω ιστοσελίδας.

Φωτογραφίες στις σελίδες 8, 13 και 25: Γ. Κόντος

# Περιεχόμενα

---

Μήνυμα  
του Προέδρου

**03**

---

Μήνυμα του Διευθύνοντος  
Συμβούλου

**04**

---

Επισκόπηση  
δραστηριοτήτων

**06**

---

Επιδόσεις Ομίλου

**18**

---

Επιδόσεις γεωγραφικών  
τομέων

**28**

---

Εταιρική διακυβέρνηση

**40**

---

Παραρτήματα

**44**

## Βασικά στοιχεία 2017

Κύκλος εργασιών

€1.505,8 εκ.

Λειτουργικά κέρδη (EBITDA)

€273,4 εκ.

Καθαρά κέρδη

€42,7 εκ.

Σύνολο ενεργητικού

€2.595,5 εκ.

Επενδυτικές δαπάνες

€122,6 εκ.

Εργαζόμενοι

5.432

(έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017)

# Μήνυμα Προέδρου

## Αγαπητοί Μέτοχοι και Συμ-μέτοχοι,

Στη νέα εποχή, οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να προσαρμόζονται γρήγορα στις ραγδαίες αλλαγές που την χαρακτηρίζουν. Τα εταιρικά λειτουργικά πρότυπα πρέπει να προσαρμόζονται συνεχώς, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της τεχνολογίας και των δημογραφικών αλλαγών που θέτουν σε σοβαρή δοκιμασία, μεταξύ πολλών άλλων, τις παραδοσιακές συσχετίσεις μεταξύ εργασίας, ανάπτυξης, κεφαλαίου και αποδοτικότητας.



Επιπλέον, σημαντικά γεωπολιτικά γεγονότα, κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις και ιδίως οι συνεχείς αλλαγές στο ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας, προσθέτουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα και κινδύνους ακόμα και στα πιο συνετά στρατηγικά και επιχειρηματικά σχέδια. Σημαντικές συστημικές οικονομίες, τόσο στον ανεπτυγμένο, όσο και στον αναπτυσσόμενο κόσμο, φαίνεται να βρίσκονται, για διαφορετικούς λόγους η κάθε μια, σε μια ταυτόχρονη, αλλά όχι απαραίτητως συγχρονισμένη, φάση ανάκαμψης. Η διάρκεια και το εύρος της ανάκαμψης είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθούν, καθώς οι αυξανόμενες εισοδηματικές ανισότητες, οι δραστικές αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες και η πρωτοφανής υπερχρέωση ατόμων, επιχειρήσεων και κρατών σε ολόκληρο τον κόσμο, δυσχεραίνουν ακόμα περισσότερο τις προβλέψεις για το μέλλον.

Για αυτούς τους λόγους, οι επιχειρήσεις πρέπει να δίνουν ακόμα περισσότερη έμφαση στις αξίες τους, στη βελτίωση της εταιρικής τους διακυβέρνησης και στην ενίσχυση του κοινωνικού και περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.

Σε αυτό το γεμάτο προκλήσεις παγκόσμιο περιβάλλον, η διοίκηση και οι εργαζόμενοι του Τίτανα είναι άξιοι επαίνων, καθώς κατάφεραν, για μια ακόμα χρονιά, να φέρουν αποτελέσματα ποιότητας σε όλους τους τομείς, προς όφελος των μετόχων, των εργαζομένων, των πελατών και των κοινωνιών μέσα στις οποίες λειτουργούν. Είμαστε βέβαιοι ότι η διοίκηση θα παραμείνει προσηλωμένη στους στόχους της κερδοφορίας και της λειτουργικής και κεφαλαιακής αποτελεσματικότητας.

Θα ήθελα επίσης με αυτή την ευκαιρία να συγχαρώ και να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας, για τη στήριξη και την καθοδήγηση που παρέχουν στη διοίκηση, ιδίως μέσω του έργου που επιτελούν στις επί μέρους επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, στο σχεδιασμό και στην αποτελεσματική εκτέλεση του στρατηγικού σχεδίου του Ομίλου, προάγοντας συγχρόνως τις υψηλές αξίες και τα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης του Τίτανα, για τον οποίο είμαστε όλοι πολύ περήφανοι.

Προχωρώντας, δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να εστιάζουμε στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων του Τίτανα και στην ταχεία και αποτελεσματική προσαρμογή του στα δεδομένα της νέας εποχής. Με τον τρόπο αυτόν είμαστε βέβαιοι ότι θα διασφαλίσουμε τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου και θα συνεχίσουμε να προσφέρουμε τη μέγιστη δυνατή αξία στους μετόχους και συμμετόχους μας.

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Με βάση τα φετινά αποτελέσματα και τις προοπτικές του Ομίλου για το 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση για τη χρήση 2017 την έγκριση διανομής ετησίου μερίσματος 0,05 ευρώ και την επιστροφή κεφαλαίου 0,50 ευρώ ανά κάθε κοινή και προνομιούχο μετοχή.

Ευχαριστούμε όλους σας για την εμπιστοσύνη σας στον Τίτανα και ευχόμαστε σε όλους ένα εξίσου επιτυχημένο 2018.

Τάκης Αράπογλου  
Πρόεδρος Δ.Σ.

# Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

## Αγαπητοί Μέτοχοι και Συμ-μέτοχοι

Το 2017, σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον έντονων γεωγραφικών διαφοροποιήσεων, μπορέσαμε να διατηρήσουμε μια σταθερή, θετική επίδοση. Μέσα από τη συνεργασία μας μαζί σας, ενισχύσαμε τη διαχρονική μας δέσμευση σε μια ισόρροπη, υπεύθυνη και μακροχρόνια βιώσιμη ανάπτυξη, σε έναν κόσμο αυξανόμενων περιβαλλοντικών και κοινωνικών εντάσεων και ταχύτατων τεχνολογικών εξελίξεων.



### Ισχυρά μεγέθη χάρη στη συνεχή ανάπτυξη της αγοράς των ΗΠΑ

Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών ανήλθε σε €1.506 εκατ., στα ίδια επίπεδα με το 2016, ενώ τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε €273 εκατ., εμφανίζοντας μείωση 1,9%. Τα καθαρά κέρδη μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας και την πρόβλεψη για φόρους (NPAT) ανήλθαν σε €43 εκατ., με κύρια διαφορά την αναγνώριση πρόσθετων φορολογικών απαιτήσεων ύψους €90 εκατ. το 2016. Οι σταθερές επιδόσεις του Ομίλου αντανακλούν την ικανότητά μας αφενός να εκμεταλλευόμαστε τις ευκαιρίες που προσφέρει η συνεχιζόμενη ανάπτυξη της αγοράς των ΗΠΑ και αφετέρου να περιορίζουμε τις επιπτώσεις από τις δυσμενείς εξελίξεις στην Αίγυπτο και στην Ελλάδα.

Η ανοδική πορεία του κατασκευαστικού κλάδου στις ΗΠΑ οφείλεται κυρίως στην αυξανόμενη οικοδομική δραστηριότητα στην ιδιωτική κατοικία, αν και με ηπιότερο ρυθμό σε σύγκριση με το 2016. Έχοντας πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία τρία χρόνια, ύψους €240 εκατ., καταφέραμε να ανταποκριθούμε στην αυξανόμενη ζήτηση και να ενισχύσουμε την κερδοφορία μας, αξιοποιώντας τις οικονομίες κλίμακας και τη βελτιωμένη λειτουργική αποτελεσματικότητα των μονάδων μας.

Η Αίγυπτος, ως συνέπεια της μεγάλης υποτίμησης της αιγυπτιακής λίρας, βρέθηκε αντιμετώπιση με μεγαλύτερες προκλήσεις από τις αρχικά αναμενόμενες, όσον αφορά τη ζήτηση και τα περιθώρια κέρδους. Η οικοδομική δραστηριότητα μειώθηκε, ενώ το κόστος, ιδιαίτερα αυτό που συνδέεται με εισαγωγές, αυξήθηκε πολύ περισσότερο από τις τιμές του τσιμέντου.

Στην Ελλάδα, ο κατασκευαστικός κλάδος το 2017 κατέγραψε, όπως αναμενόταν, ένα νέο ιστορικό χαμηλό εξαιτίας της επιβράδυνσης των έργων υποδομής. Με την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα έντονα υποτονική, η μοναδική θετική τάση καταγράφηκε στην κατασκευή ξενοδοχειακών μονάδων. Η λειτουργία των ελληνικών εργοστασίων βασίστηκε και πάλι στις εξαγωγές, η κερδοφορία των οποίων όμως επηρεάστηκε αρνητικά από τον έντονο ανταγωνισμό και την εξασθένηση του αμερικανικού δολαρίου.

Για την αντιμετώπιση της μεγάλης πτώσης της κερδοφορίας στην Αίγυπτο και την Ελλάδα, σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν προγράμματα μείωσης κόστους στους τομείς της ενέργειας, των πρώτων υλών, των μεταφορών και των ανταλλακτικών. Ακόμη, προσφέρθηκαν προγράμματα εθελουσίας εξόδου με δίκαιους και ευνοϊκούς όρους, για τα οποία υπήρξε και η αντίστοιχη ανταπόκριση.

Στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης η κατασκευαστική δραστηριότητα σημείωσε ήπια ανάκαμψη, η οποία οδήγησε σε υψηλότερες πωλήσεις. Όσον αφορά τις περιοχές δραστηριοποίησης των κοινοπραξιών του Ομίλου, η αύξηση της ζήτησης στην Τουρκία απορρόφησε σε μεγάλο βαθμό την υψηλότερη προσφορά μετά τη λειτουργία νέων γραμμών παραγωγής. Στη Βραζιλία, ο κλάδος κατασκευών παρέμεινε πτωτικός, αλλά με αισθητά χαμηλότερους ρυθμούς μείωσης από το 2016 και τα λειτουργικά μας αποτελέσματα παρουσίασαν οριακή βελτίωση.

Η ενίσχυση του ευρώ επηρέασε αρνητικά τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων μας εκτός ζώνης ευρώ, κυρίως στις ΗΠΑ και την Αίγυπτο. Με σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών θα ήταν υψηλότερος κατά €148 εκατ. και τα λειτουργικά κέρδη EBITDA θα ήταν υψηλότερα κατά €18 εκατ.

Συνεχίζουμε να επενδύουμε στις δραστηριότητές μας, διασφαλίζοντας τη μελλοντική μας ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα. Οι επενδύσεις για το 2017 ανήλθαν στα €123 εκατ. και περιλαμβάνουν ένα μεγάλο εύρος πρωτοβουλιών. Ένα νέο λατομείο στις ΗΠΑ τέθηκε σε λειτουργία, ο Όμιλος επαναδραστηριοποιήθηκε στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ενώ τομείς αυξημένου επενδυτικού ενδιαφέροντος αποτέλεσαν οι συνεχιζόμενες προσπάθειες βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, αύξησης της χρήσης δευτερογενών καυσίμων και μείωσης του αποτυπώματος CO<sub>2</sub>, η αναβάθμιση υποδομών στον τομέα της Πληροφορικής, η υιοθέτηση ψηφιακών πρωτοβουλιών και η ενίσχυση της καινοτομίας.

Έχοντας εδραιώσει τη θέση μας στις χρηματαγορές, προχωρήσαμε στην έκδοση ομολογιακού δανείου ονομαστικής αξίας €350 εκατ. (συμπεριλαμβανομένης και της συμπληρωματικής έκδοσης τον Ιανουάριο 2018), επταετούς διάρκειας, με ετήσιο επιτόκιο 2,375%, πετυχαίνοντας επιμήκυνση της διάρκειας και συγχρόνως μείωση του κόστους δανεισμού.

Οι προοπτικές του Ομίλου για το 2018 διαφαίνονται καταρχήν θετικές, με κύριο μοχλό ανάπτυξης και κερδοφορίας την αγορά των ΗΠΑ και παρά τις προκλήσεις σε Αίγυπτο και Ελλάδα.

Στις ΗΠΑ εκτιμάται πως ο κλάδος κατασκευών θα επωφεληθεί από τη συνεχιζόμενη άνοδο της ιδιωτικής οικοδομικής δραστηριότητας και την ανάπτυξη των έργων υποδομής. Η φορολογική μεταρρύθμιση αναμένεται επίσης να έχει θετική επίδραση, οδηγώντας σε περαιτέρω επενδύσεις και ανάπτυξη.

Στο άλλο άκρο του κύκλου της οικοδομικής δραστηριότητας βρίσκεται η Ελλάδα, η οποία αναμένεται να αγγίξει ένα ακόμη ιστορικό χαμηλό. Οι επενδύσεις για την κατασκευή ξενοδοχείων και τον τουρισμό δεν επαρκούν για να αντισταθμιστεί η έλλειψη επενδύσεων σε ιδιωτικές κατοικίες και έργα υποδομής, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρονιάς.

Η Αίγυπτος θα ωφεληθεί από την υψηλότερη οικονομική ανάπτυξη και την αυξημένη οικοδομική δραστηριότητα που συνδέεται με μεγάλα και σημαντικά έργα, όπως η κατασκευή της Νέας Πρωτεύουσας. Την ίδια στιγμή όμως, η προσφορά τσιμέντου αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά με την επικείμενη είσοδο νέου παραγωγικού δυναμικού στην αγορά.

Οι αγορές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και οι κοινοπραξίες μας στη Βραζιλία και την Τουρκία αναμένεται να έχουν συνολικά μία σταθερή προς θετική πορεία.

### Χτίζοντας το μέλλον μας μαζί

Παράλληλα με τις πρωτοβουλίες που υλοποιούμε για να προωθήσουμε την ανάπτυξη, να ανακτήσουμε κερδοφορία και να μεταβούμε σε υψηλότερο επίπεδο παραγωγικής αποτελεσματικότητας, συνεχίζουμε να εστιάζουμε στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων μας.

Η βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων μας βασίζεται στην ενεργή σύμπραξη με όλες τις ομάδες των συμ-μετόχων μας και καθοδηγείται από τις αρχές της διαφάνειας, του ανοιχτού διαλόγου και της συνεργασίας. Πρόκειται για μία διαρκή διαδικασία με μακρά ιστορία και μακροπρόθεσμες προοπτικές. Το 2017 σηματοδοτεί το 15ο έτος έκδοσης ετήσιου απολογισμού αναφορικά με τα ουσιώδη θέματα των συμ-μετόχων μας, ο οποίος καλύπτει, πέραν των οικονομικών αποτελεσμάτων, τον αντίκτυπό μας στο περιβάλλον και την κοινωνία. Το 2017 ανανεώσαμε τη δέσμευσή μας ως Μέλη του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ (UNGC), βάσει του νέου του λειτουργικού μοντέλου και ευθυγραμμίσαμε τους στόχους μας με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ, οι οποίοι καλύπτουν τα επόμενα χρόνια ως το 2030.

Έχοντας θέσει το 2020 ως το επόμενο ορόσημο επίτευξης δεικτών απόδοσης (KPIs), ορίσαμε και δημοσιεύσαμε συγκεκριμένους δείκτες βιώσιμης ανάπτυξης. Ανάμεσά τους, αναγνωρίζουμε την κλιματική αλλαγή και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ως ύψιστη προτεραιότητα για τη βιομηχανία μας. Πορευόμαστε προς την επίτευξη του στόχου μας για μείωση των εκπομπών CO<sub>2</sub> κατά 20% μέχρι το 2020, συγκριτικά με το 1990. Παράλληλα, έχουμε ορίσει ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο δράσης για περαιτέρω σημαντικές μειώσεις έως το 2030, εντός των εγγενών περιορισμών της διαδικασίας παραγωγής τσιμέντου.

Η σύμπραξή μας με τις τοπικές κοινωνίες συνέχισε με αμείωτο ενδιαφέρον και το 2017. Πέραν των τοπικών πρωτοβουλιών που υλοποιήθηκαν, κοινός τόπος παραμένει η στήριξη της εκπαίδευσης και της απασχόλησης των νέων. Η συνεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Συμφώνου για τη Νεολαία είχε επιτυχή αποτελέσματα. Στις ΗΠΑ ξεκίνησαν νέα προγράμματα υποτροφιών, στη Βουλγαρία επεκτάθηκε το πρόγραμμα εκπαίδευσης για όλους, το «Teach for All», στην Αίγυπτο ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση ενός τοπικού σχολείου και στην Ελλάδα ξεκίνησε ένα πρόγραμμα στήριξης νεοφυών επιχειρήσεων.

Αναφορικά με τους ανθρώπους μας, η «Πλατφόρμα Ηγεσίας» του Ομίλου λειτούργησε ως βάση για την αναθεωρημένη διαδικασία απόδοσης και ανάπτυξης, στοχεύοντας στην ενίσχυση της αξιοκρατίας και στη διευκόλυνση της επικοδομητικής ανατροφοδότησης, με στόχο την προσωπική ανάπτυξη. Ο τομέας υγείας και ασφάλειας παραμένει σταθερά μια από τις υψηλότερες προτεραιότητές μας. Υλοποιήσαμε με καλά αποτελέσματα στοχευμένες εκστρατείες για την αντιμετώπιση δύο εκ των σημαντικότερων αιτιών ατυχημάτων, τη διαδικασία ενεργειακής απομόνωσης «LOTO», καθώς και τα γλιστρήματα-παραπατήματα-πτώσεις.

Η συνεργασία μας με τους προμηθευτές μας, στο πλαίσιο του προγράμματος μετασχηματισμού του συστήματος προμηθειών του Ομίλου, επεκτάθηκε για να καλύψει νέες κατηγορίες υλικών. Στόχος μας είναι η δημιουργία συνεργειών, η ανάπτυξη ισχυρότερων δεσμών στην εφοδιαστική αλυσίδα, η προώθηση των αρχών της βιωσιμότητας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς μας. Οι ίδιες αρχές ισχύουν και στη συνεργασία μας με τους πελάτες μας.

Είμαστε ευγνώμονες για την εμπιστοσύνη των μετόχων και των συμ-μετόχων μας, καθώς εργαζόμαστε για να χτίσουμε το μέλλον μας μαζί, στοχεύοντας στην ισορροπημένη κερδοφορία και ανάπτυξη, τη λειτουργική αποτελεσματικότητα και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά μας.

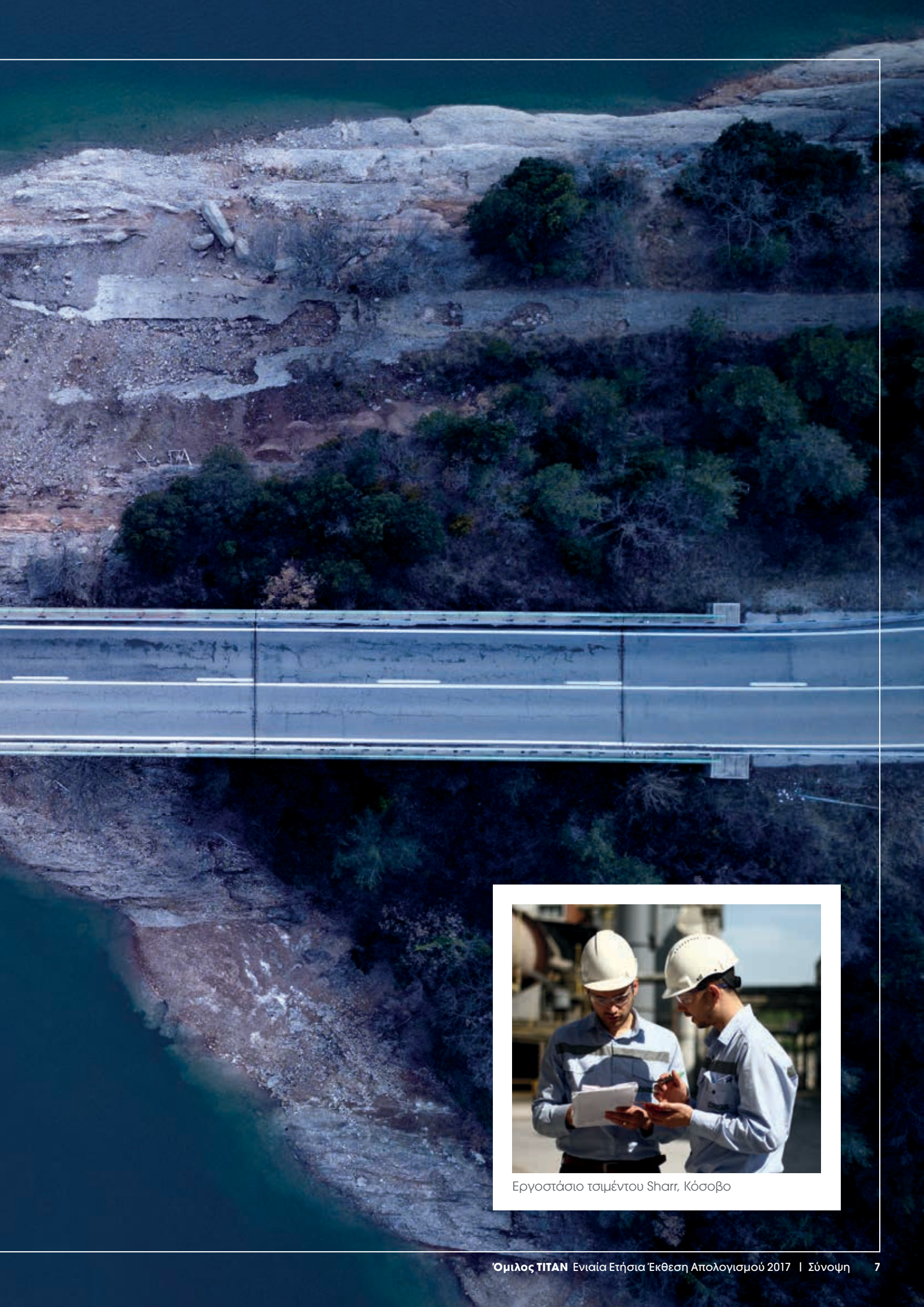


**Δημήτρης Παπαλεξόπουλος**  
Διευθύνων Σύμβουλος

# Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Επισκόπηση των δραστηριοτήτων του Ομίλου:  
Πώς δημιουργούμε αξία, πώς αξιολογούμε τα ουσιώδη  
θέματα και πώς συμπράττουμε με τους συμ-μετόχους μας.  
Παρουσίαση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης για το 2020,  
σε συνάρτηση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης  
του ΟΗΕ (SDGs).





Εργοστάσιο τσιμέντου Sharr, Κόσοβο

## Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ, ξεκινώντας στην Ελευσίνα το 1902, έχει επεκταθεί πέρα από τις ελληνικές του ρίζες, για να γίνει μία διεθνής, καθιερωμένη εταιρία δομικών υλικών, με μακροχρόνια δέσμευση να υπηρετεί τις πιο θεμελιώδεις ανάγκες της κοινωνίας, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στη βιώσιμη ανάπτυξη με υπευθυνότητα και ακεραιότητα.

Ο Τίτανος παράγει υλικά για την κατασκευή κτιρίων και υποδομών που, με τη σειρά τους, παρέχουν προστασία, διευκολύνουν το εμπόριο και φέρνουν τον κόσμο πιο κοντά.

Οι επιχειρηματικές μας δραστηριότητες διεξάγονται τόσο από εταιρίες που ανήκουν εξ' ολοκλήρου στον Όμιλο, όσο και από κοινοπραξίες με καταξιωμένους εταίρους και περιλαμβάνουν την παραγωγή, τη μεταφορά και τη διανομή τσιμέντου, σκυροδέματος, αδρανών υλικών, ιπτάμενης τέφρας, κονιαμάτων και άλλων δομικών υλικών.

Η επιτυχία μας στηρίζεται στην αξιοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, στη συστηματική έρευνα και στη διαρκώς αναπτυσσόμενη τεχνογνωσία μας. Πάνω απ' όλα, βασιζόμαστε στις υψηλές δεξιότητες και την εμπειρία των ανθρώπων μας, οι οποίοι εκφράζουν στην πράξη τις αξίες που διέπουν τον Όμιλο.

Με στόχο τον πολλαπλασιασμό της αξίας που δημιουργούμε, συμμετέχουμε σε συνέργειες και συλλογικές δράσεις για να μεταδώσουμε την τεχνογνωσία, την εμπειρία και τις βέλτιστες πρακτικές που ακολουθούμε. Αναλαμβάνουμε δράσεις σε τοπικό επίπεδο, προωθώντας λύσεις που εξασφαλίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μας, των τοπικών κοινοτήτων και των βασικών μας συμ-μετόχων, ενώ παράλληλα επιδιώκουμε να συμβάλλουμε ουσιαστικά σε παγκόσμιες πρωτοβουλίες.

Το 2017, πετύχαμε σταθερή οικονομική επίδοση ακολουθώντας μια ολοκληρωμένη στρατηγική που προάγει την ευελιξία, τον δυναμισμό και τη δέσμευσή μας στην αναγνώριση και αντιμετώπιση των αναγκών των συμ-μετόχων μας.

**Παρακάτω παρουσιάζονται οι πιο σημαντικές συμμετοχές του Ομίλου ΤΙΤΑΝ σε οργανισμούς για τη βιώσιμη ανάπτυξη:**



Είμαστε μεταξύ των πρώτων 500 που υπέγραψαν το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ (UNGC), ενώ το 2017 ανανεώσαμε τη δέσμευσή μας σε αυτό ως Μέλος του (Participant). Συμμετέχουμε ενεργά στα τοπικά δίκτυα του Συμφώνου σε Αίγυπτο, Ελλάδα, ΠΓΔΜ και Σερβία.



Αποτελούμε βασικό μέλος της Πρωτοβουλίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο Τσιμέντου (CSI) του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη από το 2003.



Είμαστε μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΕΚΕ από το 2004 και είμαστε ιδρυτικά μέλη στα Εθνικά δίκτυα ΕΚΕ της Αλβανίας, της Ελλάδας, του Κοσόβου και της Σερβίας.



Εργοστάσιο τσιμέντου Πάτρας, Ελλάδα

# Ένας κυρίαρχος στόχος, ένα πλαίσιο ισχυρών αξιών

## Ο κυρίαρχος στόχος μας

Στόχος μας είναι να αναπτυχθούμε ως διεθνής και καθιερωμένος παραγωγός τσιμέντου, συνδυάζοντας το επιχειρηματικό πνεύμα και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα με σεβασμό στον άνθρωπο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

## Στρατηγικές προτεραιότητες

Για την επίτευξη του στόχου μας, εστιάζουμε σε τέσσερις στρατηγικές προτεραιότητες:

### Γεωγραφική Διαφοροποίηση

Ενισχύουμε την επιχειρηματική μας θέση με εξαγορές και επενδύσεις σε νέες μονάδες παραγωγής σε νέες ελκυστικές αγορές, με στόχο να διαφοροποιήσουμε τις πηγές εσόδων μας και να περιορίσουμε την εξάρτηση από λίγες αγορές.

### Συνεχής βελτίωση ανταγωνιστικότητας

Εφαρμόζουμε νέες, αποτελεσματικές μεθόδους για τη μείωση του κόστους και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας σε όλες τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες.

### Καθετοποίηση δραστηριοτήτων

Διευρύνουμε την επιχειρηματική μας δράση και σε άλλους παραγωγικούς τομείς στην αλυσίδα προϊόντων τσιμέντου, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών μας και την αξιοποίηση νέων ευκαιριών κερδοφορίας.

### Έμφαση στο ανθρώπινο δυναμικό και την εταιρική κοινωνική ευθύνη

Φροντίζουμε και αναπτύσσουμε τους ανθρώπους μας και βελτιώνουμε συνεχώς τις καλές μας σχέσεις με όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς συμ-μετόχους μας, με γνώμονα, πάντα, τον αμοιβαίο σεβασμό και την κατανόηση.

Για να υλοποιήσουμε τις παραπάνω προτεραιότητες, προωθούμε τις βέλτιστες πρακτικές και ενισχύουμε την ανάπτυξη της σχετικής τεχνογνωσίας. Εφαρμόζοντας αυτήν την πρακτική σε όλον τον Όμιλο, βελτιώνουμε τις ικανότητές μας και επιτυγχάνουμε τον κυρίαρχο στόχο μας.

## Οι αξίες μας

Οι αξίες μας βρίσκονται στο επίκεντρο της ταυτότητάς μας, καθοδηγούν τη στρατηγική μας και αποτελούν τα θεμέλια για όλες μας τις δραστηριότητες. Συνιστούν τον συνεκτικό ιστό των ανθρώπων του Ομίλου και υποστηρίζουν την αναπτυξιακή μας πορεία για περισσότερο από έναν αιώνα, εκπορευόμενες από τις αρχές, τις πεποιθήσεις και το όραμα των ιδρυτών μας το 1902. Οι αξίες αυτές παραμένουν η σταθερή βάση της κουλτούρας και του οικογενειακού πνεύματος που χαρακτηρίζουν τον Όμιλό μας.

### Ακεραιότητα

- Ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές
- Διαφάνεια
- Ανοιχτή επικοινωνία



### Γνώση

- Διεύρυνση γνωστικού αντικειμένου
- Επαγγελματισμός σε κάθε λειτουργία
- Αριστεία στις βασικές ικανότητες



### Αξία στον πελάτη

- Πρόβλεψη των αναγκών των πελατών
- Καινοτόμες λύσεις
- Προϊόντα και υπηρεσίες υψηλής ποιότητας



### Δέσμευση εναντίον στόχων

- Αξία για τους μετόχους
- Σαφήνεια στόχων
- Υψηλές προδιαγραφές



### Συνεχής βελτίωση

- Διαρκής μάθηση
- Πρόθεση για αλλαγή
- Ανταπόκριση στις προκλήσεις



### Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

- Προτεραιότητα στην ασφάλεια
- Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Σύμπραξη με τους συμ-μετόχους



Οι αξίες μας βασίζονται στο ήθος του Ομίλου, την ελληνική λέξη που σημαίνει «χαρακτήρας» ή «πνεύμα» και που καθοδηγεί τον τρόπο με τον οποίο εργαζόμαστε, με σεβασμό, υπευθυνότητα και διαφάνεια.

# Πού δραστηριοποιούμαστε

Δημοσιοποιούμε στοιχεία για την επίδοση και τις δραστηριότητές μας με βάση τους τέσσερις γεωγραφικούς τομείς και, ξεχωριστά, για τις μεγαλύτερες κοινοπραξίες μας, στη Βραζιλία και στην Τουρκία.

## Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη

### Εργοστάσια τσιμέντου

- 1 Θεσσαλονίκη
- 2 Καμάρι
- 3 Πάτρα
- 4 Ελευσίνα

### Μονάδα άλεσης

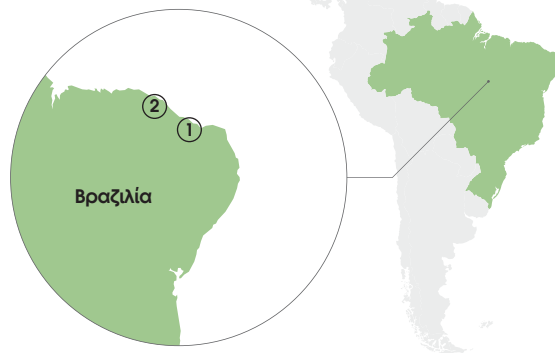
- 4 Ελευσίνα



## ΗΠΑ

### Εργοστάσια τσιμέντου

- 1 Roanoke - Βιρτζίνια
- 2 Pennsco - Φλόριντα



## Κοινοπραξίες

### Εργοστάσιο τσιμέντου

- 1 Quixere

### Μονάδα άλεσης

- 2 Pecem

## ΗΠΑ

<b>2</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>7</b> Λατομεία
<b>85</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>14</b> Σταθμοί διανομής
<b>10</b> Μονάδες παραγωγής τσιμεντολίθων	<b>6</b> Μονάδες επεξεργασίας ιπτάμενης τέφρας

Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



Κύκλος εργασιών

**€873 εκ.**  
58%\*

Λειτουργικά κέρδη EBITDA

**€185 εκ.**  
68%

Σύνολο ενεργητικού

**€997 εκ.**  
38%

## Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη

<b>3</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>26</b> Λατομεία
<b>27</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>8</b> Σταθμοί διανομής
<b>1</b> Μονάδα άλεσης	<b>1</b> Μονάδα παραγωγής ξηρών κονιαμάτων

Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



Κύκλος εργασιών

**€249 εκ.**  
17%

Λειτουργικά κέρδη EBITDA

**€18 εκ.**  
7%

Σύνολο ενεργητικού

**€581 εκ.**  
22%

## Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



Αριθμός επιχειρησιακών μονάδων, όπως υπολογίστηκαν για την αναφορά των μη-χρηματοοικονομικών επιδόσεων, σε επίπεδο Ομίλου.



### Νοτιοανατολική Ευρώπη

#### Εργοστάσια τσιμέντου

- 1 Kosjeric - Σερβία
- 2 Zlatna - Βουλγαρία
- 3 Sharr - Κόσσοβο
- 4 Usje - ΠΓΔΜ
- 5 Antea - Αλβανία



### Κοινοπραξίες

#### Εργοστάσιο τσιμέντου

- 1 Tokat

#### Μονάδες άλεσης

- 2 Antalya
- 3 Marmara



### Ανατολική Μεσόγειος

#### Εργοστάσια τσιμέντου

- 1 Alexandria
- 2 Beni Suef

### Νοτιοανατολική Ευρώπη

<b>5</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>20</b> Λατομεία
<b>8</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>1</b> Σταθμός διανομής
<b>1</b> Μονάδα παραγωγής απορ/γενούς δευτερογενούς καυσίμου	

Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



Κύκλος εργασιών

**€226 εκ.**  
15%

Λειτουργικά κέρδη EBITDA

**€57 εκ.**  
21%

Σύνολο ενεργητικού

**€482 εκ.**  
19%

### Ανατολική Μεσόγειος

<b>2</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>12</b> Λατομεία
<b>2</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>1</b> Σταθμός διανομής
<b>1</b> Μονάδα παραγωγής απορ/γενούς δευτερογενούς καυσίμου	

Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



Κύκλος εργασιών

**€158 εκ.**  
10%

Λειτουργικά κέρδη EBITDA

**€13 εκ.**  
5%

Σύνολο ενεργητικού

**€382 εκ.**  
15%

### Κοινοπραξίες\*\*

<b>2</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>8</b> Λατομεία
<b>8</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>12</b> Σταθμοί διανομής
<b>3</b> Μονάδες άλεσης	

Κύρια προϊόντα/δραστηριότητες



\*\* Ο Όμιλος ενσωμάτωσε στις οικονομικές καταστάσεις του τις κοινοπραξίες του στη Βραζιλία και την Τουρκία, με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

## Δημιουργία αξίας για όλους

Αξιοποιούμε τις δικές μας δυνάμεις, πόρους και συνεργασίες για να δημιουργήσουμε βιώσιμη αξία σε κάθε στάδιο της δραστηριότητάς μας. Εστιάζουμε όχι μόνο στο τι κάνουμε, αλλά και στο πώς το κάνουμε, διασφαλίζοντας την ουσιαστική συμβολή μας προς όλους τους συμ-μετόχους.

Ο Τίτανας δημιουργεί αξία μέσω των προϊόντων και των υπηρεσιών του, που εξυπηρετούν την ανάγκη για ασφαλή, ανθεκτικά, προσιτά και βιώσιμα έργα στέγασης και υποδομών.

Οι βασικές δραστηριότητές μας περιλαμβάνουν την εξόρυξη πρώτων υλών και τη μετατροπή τους σε δομικά προϊόντα, τη διανομή τους στους πελάτες μας και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας μας μέσα από συνεργασίες με πελάτες και επιχειρηματικούς εταίρους, τις τοπικές κοινωνίες και την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Οι βασικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται είναι ασβεστόλιθος, άργιλος, γύψος, αδρανή υλικά, ενέργεια και νερό.



**€122,6 εκ.**

σε επενδύσεις για τη μελλοντική ανάπτυξη του Ομίλου

**€942,9 εκ.**

σε τοπικούς και διεθνείς προμηθευτές

**€281,6 εκ.**

στους εργαζόμενους για μισθούς, συντάξεις και κοινωνικές παροχές, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων παροχών πέραν αυτών που προβλέπονται από τον νόμο

**€27,5 εκ.**

σε έργα για τη βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος

### 1

#### Πρώτες ύλες

Εφαρμόζουμε πρακτικές αποκατάστασης και σχέδια διαχείρισης βιοποικιλότητας στα λατομεία που έχουν αναγνωρισθεί ως περιοχές με υψηλή αξία βιοποικιλότητας.

### 2

#### Παραγωγή

Θραύουμε, αλέθουμε, θερμαίνουμε, ψύχουμε, αναμειγνύουμε και μορφοποιούμε τις πρώτες ύλες για την παραγωγή τσιμέντου, έτοιμου σκυροδέματος (RMC) και άλλων δομικών προϊόντων, αξιοποιώντας τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές σε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον.

Διαχειριζόμαστε συστήματα για την ανακύκλωση, την επεξεργασία και την αξιοποίηση αποβλήτων ως εναλλακτικές πρώτες ύλες και δευτερογενή καύσιμα, συνεισφέροντας στη διατήρηση των πολύτιμων φυσικών πόρων και στη μείωση του όγκου των αποβλήτων.

Οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης του Τιτάν περιλαμβάνουν την παρακολούθηση, την ενσωμάτωση και την εφαρμογή των διεθνών τάσεων για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, με ιδιαίτερη έμφαση στο αποτύπωμα του CO<sub>2</sub>, τόσο μέσα από βελτιώσεις στην παραγωγική διαδικασία, όσο και μέσω της ανάπτυξης προϊόντων χαμηλού ανθρακικού αποτυπώματος.

Παρέχουμε ένα ασφαλές και υγιές περιβάλλον για τους εργαζομένους μας και προωθούμε την δια βίου μάθηση. Εστιάζουμε στη δημιουργία αξίας για την κοινωνία μέσα από τη δέσμευσή μας για στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των κοινοτήτων που βρίσκονται κοντά στις δραστηριότητές μας.

Αναπτύσσουμε συνεργασίες με τους βασικούς συμ-μετόχους μας που εστιάζουν στα πιο ουσιώδη τοπικά θέματα. Ενδεικτικά, τέτοιες συνεργασίες αφορούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας στη γεωργία και σε άλλους τομείς, στην παροχή κινήτρων για εκπαίδευση, στην εκπαίδευση για την ασφάλεια σε μαθητές σχολείων και φοιτητές πανεπιστημίων, στην υποστήριξη δράσεων για την υγεία και την ευζωία και πρωτοβουλιών για την ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά ζητήματα.



**€83,8 εκ.**

σε φόρους σε κρατικές και τοπικές αρχές

**19,2 εκ.**

μετρικοί τόνοι τιμέντου σε πελάτες μας, παράλληλα με πολλά ακόμη προϊόντα

**€96,5 εκ.**

προς τους μετόχους μας υπό τη μορφή μερισμάτων και δικαιωμάτων μειοψηφίας για τα αποτελέσματα του 2016.

**€2,1 εκ.**

σε έργα για τις τοπικές κοινωνίες.

**3**

### Διανομή

Λειτουργούμε αποκλειστικούς σταθμούς διανομής των προϊόντων στις περιοχές όπου έχουμε παρουσία, εξασφαλίζοντας την ασφαλή διανομή τους προς τους πελάτες μας.

**4**

### Πελάτες και εταίροι

Συνεργαζόμαστε στενά με τους εταίρους και πελάτες μας σε τοπικό επίπεδο και μοιραζόμαστε την τεχνογνωσία μας, ενισχύοντας την αξία που δημιουργεί η επιχείρησή μας.

**5**

### Κοινωνία και περιβάλλον

Υλοποιούμε εξειδικευμένες δράσεις και συμμετέχουμε σε συνέργειες, ώστε να διασφαλίζουμε ότι η επιχείρησή μας έχει θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και τις τοπικές κοινότητες που βρίσκονται κοντά στις δραστηριότητές μας.

## Έμφαση στα ουσιώδη θέματα

Η σύμπραξη με τους συμ-μετόχους αποτελεί για εμάς μια συνεχή και ανοιχτή διαδικασία. Μας βοηθά να χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης, βελτιώνει την κατανόηση των διαφορετικών αναγκών, των προσδοκιών και των ανησυχιών των συμ-μετόχων μας και ενδυναμώνει τη συνεργασία μας.

### Διαδικασία σύμπραξης με τους συμ-μετόχους και αξιολόγηση των ουσιωδών θεμάτων

Δημοσιοποιούμε, σε ετήσια βάση, έκθεση των πεπραγμένων μας, δίνοντας έμφαση στα θέματα που θεωρούνται ως τα πιο ουσιώδη για εμάς και τους συμ-μετόχους μας σε ομιλικό και τοπικό επίπεδο.

Ο κύκλος αξιολόγησης των ουσιωδών θεμάτων διαρκεί τρία έως πέντε χρόνια, ακολουθώντας μια διαδικασία που διασφαλίζει τη σύμπραξη των συμ-μετόχων μας σε τοπικό επίπεδο, παρέχοντας ανατροφοδότηση που βοηθά στη διαμόρφωση της στρατηγικής μας και στη βελτίωση των μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων μας.

### Η πιο πρόσφατη αξιολόγηση ουσιωδών θεμάτων

Το 2017 ολοκληρώσαμε τις αξιολογήσεις των ουσιωδών θεμάτων στο εργοστάσιο τιμέντου Απύρα, στην Αλβανία και το εργοστάσιο τιμέντου Tokat, στην Τουρκία. Επιπλέον, επανεξετάσαμε τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των ουσιωδών θεμάτων, που διενεργήθηκε στις αρχές του 2015, για τις δραστηριότητες του Τιτάνα στις ΗΠΑ, με στόχο την ευθυγράμμιση της Στρατηγικής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη έως το 2020 με τους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του ΟΗΕ (SDGs). Έχουμε ακολουθήσει την ίδια προσέγγιση για όλες τις τοπικές δραστηριότητες του Ομίλου από το Σεπτέμβριο του 2015, όταν υιοθετήσαμε εθελοντικά το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Οι τελευταίες επικαιροποιήσεις, που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης διαδικασίας αξιολόγησης των ουσιωδών θεμάτων, επιβεβαίωσαν ότι τα θέματα που έχουν κριθεί ως τα πιο ουσιώδη για τον Όμιλο παραμένουν τα ίδια.

Ο πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης των ουσιωδών θεμάτων 2015 – 2017

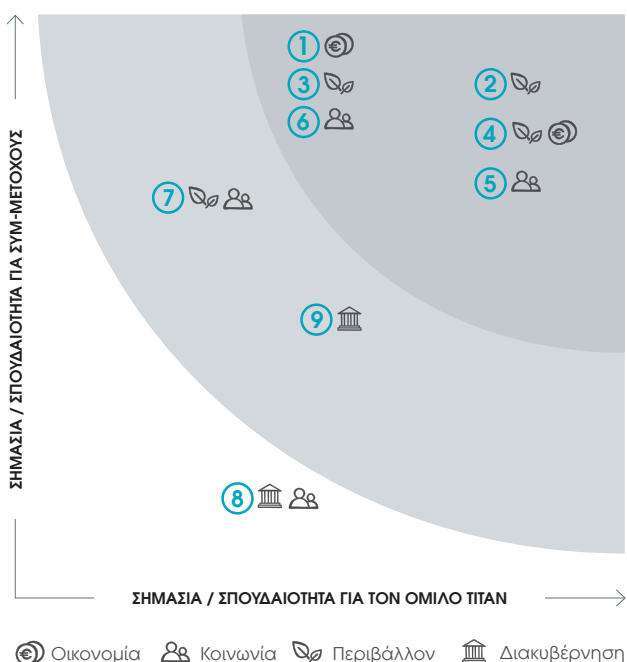
#### Αναζητούμε την ανατροφοδότηση και συλλέγουμε τις απόψεις των βασικών συμ-μετόχων μας μέσα από:

- διαδικτυακές έρευνες
- έρευνα πεδίου
- έρευνες / δημοσκοπήσεις
- θεματικά φόρουμ
- παρουσιάσεις
- προσωπικές συναντήσεις

#### Οι βασικοί μας συμ-μέτοχοι:

- επιχειρηματικοί εταίροι και προμηθευτές
- εργαζόμενοι
- μέτοχοι - επενδυτική κοινότητα
- μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ)
- νεολαία
- νομοθέτες, ρυθμιστικές αρχές και κυβερνήσεις
- πελάτες
- τοπικές κοινωνίες
- χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί

#### Διάγραμμα ουσιωδών θεμάτων



#### Τα πιο ουσιώδη θέματα SDGs που προσδιορίστηκαν ως πιο σχετικοί για τον Όμιλο

① €	1 Οικονομική ρευστότητα και πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης	8, 17
🌿	2 Περιβαλλοντική διαχείριση	6, 7, 15, 17
	3 Κλιματική αλλαγή	7, 13, 17
	4 Κυκλική οικονομία	12, 17
👤	5 Υγεία και ασφάλεια	3, 17
	6 Διαχείριση και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού	4, 5, 17
	7 Βιωσιμότητα τοπικών κοινοτήτων	4, 9, 11, 17
	8 Κοινωνικοί και πολιτικοί κίνδυνοι και αστάθεια	8, 17
🏛️	9 Διακυβέρνηση, διαφάνεια και ηθική	4, 8, 17



# Οι στόχοι μας για το 2020

Ο Τιτάνας ξεκίνησε να δημοσιεύει την επίδοσή του σε μη χρηματοοικονομικά θέματα στην Ελλάδα από το 1983 και ως Όμιλος το 2003. Έκτοτε, έχουμε επιδείξει σημαντική πρόοδο και στους τρεις πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης: τον οικονομικό, τον περιβαλλοντικό και τον κοινωνικό. Ενώ είμαστε υπερήφανοι για ό,τι έχουμε κατορθώσει έως τώρα, αναγνωρίζουμε ότι έχουμε ακόμη έργο να επιτελέσουμε και έχουμε δεσμευτεί να συνεχίσουμε να θέτουμε απαιτητικούς στόχους που θα οδηγήσουν σε περαιτέρω βελτιώσεις.

Το 2017, επεκτείναμε τους στόχους μας για τη βιώσιμη ανάπτυξη ως το 2020 και θέσαμε νέους, φιλοδοξώντας να παραμείνουμε μεταξύ των κορυφαίων επιχειρήσεων του κλάδου διεθνώς στον τομέα του περιβάλλοντος και να διατηρήσουμε τη δική μας ιδιαίτερη προσέγγιση των κοινωνικών θεμάτων.

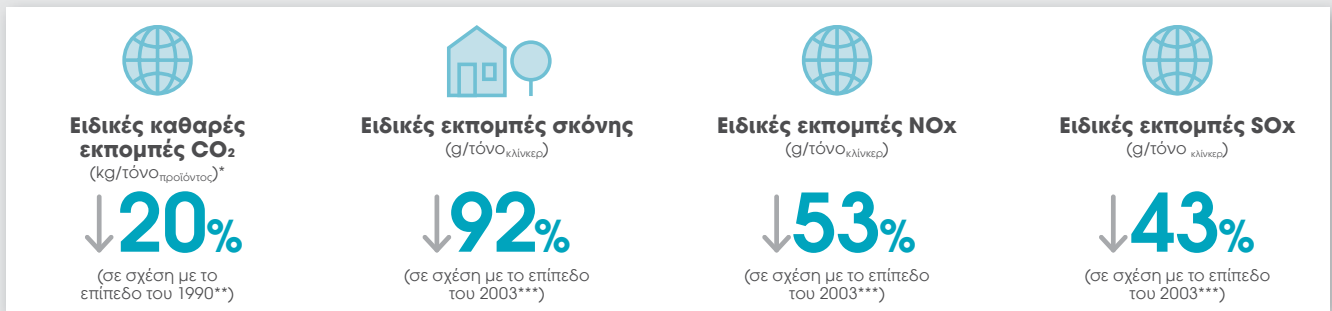
Οι νέοι μας στόχοι υπογραμμίζουν τη δέσμευση του Τιτάνου να διατηρήσει το υψηλό επίπεδο επιδόσεων του στη μείωση εκπομπών SOx, NOx και σκόνης ενώ συνεχίζουμε να εστιάζουμε στην περαιτέρω μείωση των εκπομπών CO<sub>2</sub>.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου, το 2017 αναπτύξαμε σε επίπεδο Ομίλου μια νέα, δομημένη, ποσοτική μεθοδολογία, την "Πρωτοβουλία του Τιτάνου για το CO<sub>2</sub>". Επίσης, θέσαμε επιπρόσθετους στόχους απαντώντας στην ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβάνοντας τις προσπάθειες μας για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τη διατήρηση της καλής μας επίδοσης στην προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς και τη μέριμνα για τη διαχείριση της γης.

Επιπλέον, επιβεβαιώσαμε εκ νέου τη δέσμευσή μας για μείωση του δείκτη συχνότητας ατυχημάτων που οδηγούν σε απώλεια ωρών εργασίας (LTIFR), έχοντας ως διαχρονικό στόχο οι επιδόσεις μας να βρίσκονται εντός του ανώτατου τεταρτημρίου επιδόσεων των μελών του WBCSD/CSI.

Συνεπείς στη μακροχρόνια δέσμευση του Τιτάνου στην Ατζέντα 2030 για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ, ευθυγραμμίσαμε τους στόχους για το 2020 και τις προτεραιότητές μας με τους SDGs που έχουν προσδιοριστεί από τη διαδικασία αξιολόγησης ουσιαστών θεμάτων ως πιο σχετικός για τον Όμιλο, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

## ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2020

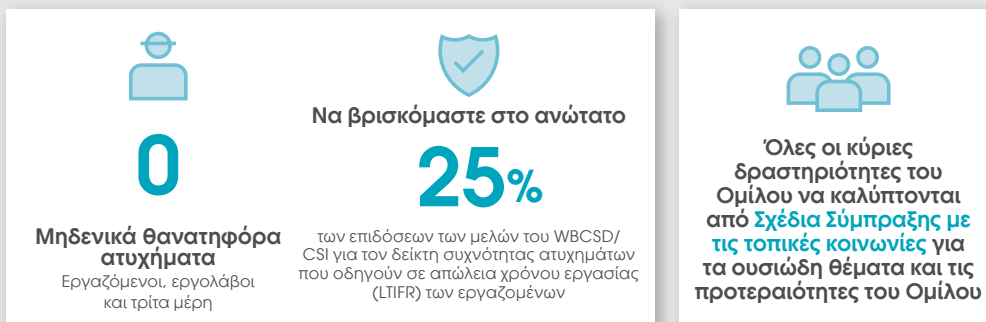


SDGs: 12, 13, 17



SDGs: 6, 11, 15, 17

SDGs: 7, 17



SDGs: 3, 17

SDGs: 3, 4, 9, 11, 17

### Σχετικοί SDGs



\* Προϊόν θεωρείται το ταμιεντοιειδές προϊόν όπως ορίζεται από το WBCSD/CSI.

\*\* 1990: Το έτος βάσης για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κυότο.

\*\*\* 2003: Το έτος βάσης για τα περιβαλλοντικά στοιχεία, εκτός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

# Η δέσμευσή μας στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ

Από το 2015, ο Τιτάνας έχει δηλώσει τη στήριξή του στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ (SDGs), που εκφράζουν τις φιλοδοξίες και προτεραιότητες σε παγκόσμιο επίπεδο έως το 2030 για βιώσιμη ανάπτυξη και προωθούν τις παγκόσμιες προσπάθειες και συνέργειες για αυτόν τον κοινό σκοπό.

Παρακάτω παρουσιάζονται κάποια παραδείγματα της ευθυγράμμισης των δράσεών μας με τους SDGs.

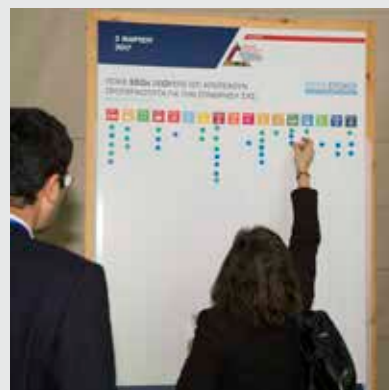
## ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ SDGS ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Από τότε που ο Τιτάνας υπέγραψε το Οικουμενικό Σύμφωνο του ΟΗΕ το 2002, ο Όμιλος εστίασε στη δημιουργία και ανάπτυξη ενός δικτύου επιχειρήσεων που συνεργάζονται για την προώθηση της εφαρμογής των Δέκα Αρχών του Συμφώνου σε Αίγυπτο, Αλβανία, Ελλάδα, Κόσοβο, ΠΓΔΜ και Σερβία.

Μέσω της συμμετοχής μας και της ηγετικής μας δραστηριότητας στα τοπικά δίκτυα, συνεργαζόμαστε με περισσότερες από 500 τοπικές επιχειρήσεις. Υποστηρίζουμε το διάλογο με τους συμμετόχους μας με τη δημοσίευση σχετικών εκθέσεων στις τοπικές γλώσσες. Από το 2008, δημοσιοποιούμε συστηματικά την πρόοδο μας αναφορικά με την υλοποίηση των δέκα Αρχών του Οικονομικού Συμφώνου του ΟΗΕ στη σφαίρα επιρροής μας, σε περισσότερους από 10.000 συμμετόχους στις χώρες όπου δραστηριοποιούμαστε.

Το 2015, προχωρήσαμε ένα ακόμη βήμα, ευθυγραμμίζοντας τον τρόπο που συμπεράτουμε με τους συμμετόχους μας με τη διεθνή πρωτοβουλία των Στόχων 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SDGs). Αντίστοιχα, κατά την περίοδο 2016-2017, όλες οι δραστηριότητές μας κλήθηκαν να αναθεωρηθούν και να επικαιροποιηθούν την αξιολόγηση των ουσιωδών θεμάτων σύμφωνα με τους SDGs, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση μιας κοινής γλώσσας και ενός κοινού πλαισίου δράσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Ο Όμιλος TITAN εκπροσωπείται επίσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο από το «CSR Europe» στην πολύ-συμμετοχική πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τους SDGs (EU multi-stakeholder platform on SDGs), ενώ συμμετέχει στις σχετικές διεργασίες που λαμβάνουν χώρα για την ανάπτυξη των επιμέρους Εθνικών Εθελοντικών Σχεδίων Δράσης.



## ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Ο σεβασμός και η διατήρηση της βιοποικιλότητας είναι ζωτικής σημασίας για τον Όμιλο TITAN. Συνεργαζόμαστε με τοπικούς συμμετόχους, προκειμένου να επιτύχουμε θετικό αποτύπωμα των δραστηριοτήτων μας, όπου είναι εφικτό, μέσα από προηγμένες επιστημονικές μεθόδους.

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα συνεργειών με τις τοπικές κοινότητες για την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διατήρηση της τοπικής χλωρίδας και πανίδας:

- Στην Αλβανία, αναπτύξαμε το 2014 αμπελώνες στην περιοχή των εγκαταστάσεων του εργοστασίου τσιμέντου Antea, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας καλλιέργειας βρώσιμων καρπών. Το 2017, οι αμπελώνες μας συνεισέφεραν 1.500 κιλά σταφυλιού στους τοπικούς οινοπαραγωγούς.
- Στη Βουλγαρία, στο εργοστάσιο τσιμέντου Zlatna Panega, ο Τιτάνας συνεργάστηκε με την ακαδημαϊκή κοινότητα για τη μεταφύτευση και

παρακολούθηση προστατευόμενων ειδών λουλουδιών και φυτών και για τη δημιουργία φυτωρίου δέντρων. Το πρόγραμμα αυτό αναγνωρίστηκε ως βέλτιστη πρακτική από την Πρωτοβουλία για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στον Κλάδο του Τσιμέντου (CSI) και παρουσιάστηκε στον Οδηγό για την Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης Βιοποικιλότητας (BMP) που εκδόθηκε το 2014 από το WBCSD/CSI.

- Στη Virginia των ΗΠΑ, περισσότεροι από 600 μαθητές έχουν συμμετάσχει σε εκπαιδευτικές δράσεις του Τιτάνα, όπου έμαθαν να αξιολογούν την ποιότητα των υδάτων των τοπικών ποταμών που καταλήγουν στον ποταμό James River και τον όρμο Chesapeake.
- Η Adocim στην Τουρκία μεταφύτευσε 1.300 πεύκα από το λατομείο Keslikkaya στο εργοστάσιο τσιμέντου Tokat για τη διατήρησή τους, ενώ φύτευσε και 350 κερασιές στο εργοστάσιο και τη γύρω περιοχή.



## ΕΝΔΥΝΑΜΩΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Η ενδυνάμωση των νέων ανθρώπων με δεξιότητες, με στόχο τη μακροχρόνια απασχόλησή τους, έχει αναγνωρισθεί ως ουσιώδες θέμα για τους τοπικούς συμ-μετόχους μας. Το 2015 εγκαινιάσαμε την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία (European Pact for Youth) σε επίπεδο Ομίλου, έτσι ώστε να υποστηρίξουμε περαιτέρω τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινωνιών και να παρέχουμε ευκαιρίες για ποιοτική εκπαίδευση σε όλους.

Τα παραδείγματα που ακολουθούν δείχνουν τις συνεχιζόμενες προσπάθειές μας και τη δέσμευσή μας στους νέους:

- Στην Αίγυπτο, ο Τιπάνας ανέλαβε την ανακαίνιση του δημοτικού σχολείου της περιοχής Wadi El Kamar, από την οποία επωφελήθηκαν περισσότεροι από 1.200 μαθητές, ενώ συνεχίζει τις προσπάθειες για την ενδυνάμωση των γυναικών και την επιμόρφωσή τους με τεχνικές δεξιότητες.
- Το εργοστάσιο ταϊμέντου Antea στην Αλβανία συνεργάστηκε για τρίτη χρονιά με τα Παιδικά Χωριά SOS στην πρωτοβουλία «Strengthening Families» (ενδυνάμωση των οικογενειών), παρέχοντας υποστήριξη και ευκαιρίες σε 19 οικογένειες και 47 παιδιά που

ζουν σε συνθήκες φτώχειας στα χωριά Borizana και Thumana.

- Η συνεργασία μας με το Πρόγραμμα «Teach for All» στη Βουλγαρία έχει βοηθήσει στο μετασχηματισμό της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στα χωριά γύρω από το εργοστάσιο ταϊμέντου Zlatna Panega. Στο τέλος του 2017, 13 νέοι δάσκαλοι δίδαξαν περισσότερα από 500 παιδιά χαμηλών κοινωνικο-οικονομικών στρωμάτων, σε πέντε δημοτικά σχολεία.
- Στην Ελλάδα, ο Τιπάνας ξεκίνησε το πρόγραμμα Youth Matters, υπογραμμίζοντας τη σπουδαιότητα των νέων ανθρώπων ως συμ-μετόχων, παρέχοντας ένα σύστημα που τους βοηθά να επωφελοούνται από ευκαιρίες ανάπτυξης νέων δεξιοτήτων.
- Στις ΗΠΑ, με στόχο την προσφορά ποιοτικών πρακτικών ασκήσεων, ο Τιπάνας πρόσθεσε στα υφιστάμενα προγράμματα συνεργασίας με ακαδημαϊκούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς, ένα ετήσιο πρόγραμμα υποτροφιών, το οποίο προσφέρει έως έξι υποτροφίες ετησίως για να βοηθήσει νέους ανθρώπους να διευρύνουν την εκπαίδευσή τους και να αποκτήσουν νέες ευκαιρίες.



## «LAB»: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η περιοχή Hani i Elezit στο Κόσοβο είναι μία από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της χώρας, με 70% ανεργία των νέων και πολύ περιορισμένες δυνατότητες για απασχόληση και οικονομική ανάπτυξη. Για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης των κοινοτήτων γύρω από τις δραστηριότητές του, ο Τιπάνας στο Κόσοβο δημιούργησε το Εργαστήριο Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Laboratori për Aktivitete të Biznesit - LAB), τον πρώτο φορέα δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα στη χώρα που λειτουργεί με βάση τα διεθνή πρότυπα διακυβέρνησης και προωθεί την επιχειρηματικότητα, την ποιοτική εκπαίδευση και την πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Το LAB είναι ένα εκκολαπτήριο νέων, καινοτόμων ιδεών και σύγχρονων γεωργικών τεχνικών κυρίως για αγροδασικές επιχειρήσεις που μπορούν να εντατικοποιηθούν την παραγωγή για να ανταποκριθούν στη ζήτηση της αγοράς. Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών, το LAB έχει ήδη αρχίσει να δίνει χειροπιαστά αποτελέσματα, κυρίως στους τομείς της απασχόλησης και της δημιουργίας εισοδήματος στην περιοχή.

Μέχρι τον Δεκέμβριο του 2017, το LAB είχε συμβάλει στη δημιουργία 78 νέων επιχειρήσεων σε δέκα διαφορετικούς αγροδασικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων της μελισσοκομίας, της αμπελουργίας και της παραγωγής βοτάνων, όπως και της δασοκομίας, της κτηνοτροφίας, της παραγωγής προϊόντων θερμοκηπίου και άλλων κλάδων της γεωργίας. Η ισότητα των ευκαιριών αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για τον LAB, με το 20% των επενδύσεων που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα να αφορούν στη γυναικεία επιχειρηματικότητα. Η ροή των επενδύσεων αυξάνεται, με 28 νέες επιχειρήσεις να έχουν υποστηριχτεί το 2017.

Το LAB έχει αναγνωρισθεί ως ένα μοναδικό και καινοτόμο παράδειγμα κοινωνικής σύμπραξης στην περιοχή και η επιτυχία του στην ανάπτυξη μιας πιο βιώσιμης οικονομίας στην περιοχή Hani i Elezit έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον αξιολογών οργανισμών και συμ-μετόχων. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνεται ο Οργανισμός Διεθνούς Ανάπτυξης των ΗΠΑ (USAID), ο οποίος ένωσε τις δυνάμεις του με το LAB για την επέκταση του θετικού του αντίκτυπου στην περιοχή.



# Επιδόσεις Ομίλου

Επισκόπηση της συνολικής επίδοσης του Ομίλου για το 2017, εστιασμένη στους τρεις πυλώνες: τον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον περιβαλλοντικό.



Εργοστάσιο τσιμέντου Antea, Αλβανία



## Βασικοί δείκτες απόδοσης Ομίλου

Η ενιαία απόδοση του Ομίλου καταγράφεται και αξιολογείται με βάση επιλεγμένους δείκτες που αφορούν στις χρηματοοικονομικές και μη χρηματοοικονομικές επιδόσεις μας.

### Χρηματοοικονομικές επιδόσεις

#### Κύκλος εργασιών

Συνολικά έσοδα από την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών στους πελάτες

**€1.505,8 εκ.**

(2016: €1.509,2 εκ.)

#### Λειτουργικά κέρδη (EBITDA)

Λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων

**€273,4 εκ.**

(2016: €278,6 εκ.)

#### Καθαρά κέρδη

μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας και την πρόβλεψη για φόρους

**€42,7 εκ.**

(2016: €127,4 εκ.)

#### Απόδοση απασχολούμενων κεφαλαίων (ROACE)

Κέρδη προ τόκων και φόρων (EBIT)/Μέσο απασχολούμενο κεφάλαιο

**7,5%**

(2016: 6,9%)

#### Επενδυτικές δαπάνες (CAPEX)

**€122,6 εκ.**

(2016: €150,6 εκ.)

#### Κέρδη ανά μετοχή

Καθαρά κέρδη αναλογούντα στους μετόχους/Σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών και προνομιούχων μετοχών

**€0,53/μετοχή**

(2016: €1,56/μετοχή)

### Μη Χρηματοοικονομικές επιδόσεις\*

#### ΚΟΙΝΩΝΙΑ

##### Νέες προσλήψεις στον Όμιλο

**707**

(2016: 570)

##### Δείκτης Συχνότητας Ατυχημάτων ιδίου προσωπικού (LTIFR)

**2,41**

(2016: 1,92)

#### ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

##### Ειδική κατανάλωση νερού\*\*

(t/τόνοΤοιμέτου)

**273,1**

(2016: 255,1)

##### Ειδικές εκπομπές σκόνης\*\*

(g/τόνοκλίνκερ)

**19,9**

(2016: 23,9)

##### Καθαρές ειδικές εκπομπές CO<sub>2</sub>\*\*

(kg/τόνοΠροϊόντος)\*\*\*

**698,9**

(2016: 699,5)

\* Οι μη χρηματοοικονομικές επιδόσεις και δημοσιεύσεις του απολογισμού δεν περιλαμβάνουν την Βραζιλία.

\*\* Η ενοποίηση των στοιχείων έγινε με βάση τις μετοχικές συμμετοχές του Ομίλου για το συγκεκριμένο έτος.

\*\*\* Προϊόν θεωρείται το τιμμεντοειδές προϊόν όπως ορίζεται από το WBCSD/CSI.

# Χρηματοοικονομικές επιδόσεις

Το 2017 σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον έντονων γεωγραφικών διαφοροποιήσεων ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ είχε σταθερές, θετικές επιδόσεις.

## Ισχυρά μεγέθη

Το 2017, ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ συνέχισε να καταγράφει ισχυρά, σταθερά μεγέθη. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών παρέμεινε ουσιαστικά στα επίπεδα του 2016 και ανήλθε σε €1.506 εκατ. Τα λειτουργικά κέρδη έφτασαν τα €273 εκατ., εμφανίζοντας οριακή κάμψη 1,8% σε σύγκριση με το 2016. Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBIT) αυξήθηκαν κατά 3,6% και έφτασαν τα €157 εκατ. Η σημαντική υποτίμηση της αιγυπτιακής λίρας στα τέλη του 2016 και η ενδυνάμωση του ευρώ έναντι του αμερικανικού δολαρίου επηρέασαν αρνητικά τα αποτελέσματα του 2017. Με σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες, ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών θα ήταν υψηλότερος κατά €148 εκατ. και τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων, κατά €18 εκατ. Επιπλέον, έκτακτα γεγονότα μείωσαν τα λειτουργικά κέρδη κατά €17 εκ. έναντι έκτακτων κονδυλίων ύψους €7 εκ. που είχαν επιβαρύνει τα αποτελέσματα του 2016. Τα καθαρά κέρδη μετά τα δικαιώματα μειοψηφίας και την πρόβλεψη για φόρους ανήλθαν σε €43 εκατ., σε σύγκριση με κέρδη €127 εκατ. το 2016, στα οποία είχαν συμπεριληφθεί €90 εκατ. από την αναγνώριση πρόσθετων φορολογικών απαιτήσεων από ζημιές παρελθουσών χρήσεων στις ΗΠΑ.

Η ανάπτυξη στις ΗΠΑ υπήρξε η κινητήρια δύναμη για την κερδοφορία του Ομίλου, παρά το αποδυναμωμένο αμερικάνικο δολάριο και τις αντίξοες καιρικές συνθήκες κατά το δεύτερο μισό του έτους. Τα μεγέθη της αγοράς στις ΗΠΑ είναι ισχυρά και ο Τίτανας βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση να επωφεληθεί από τη βελτιωμένη ζήτηση, χάρη στο εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων ύψους περίπου €240 εκατ. που υλοποίησε τα τρία τελευταία χρόνια.

Στην Ελλάδα, όπως αναμενόταν, η εγχώρια ζήτηση περιορίστηκε περαιτέρω και οι εξαγωγές απορρόφησαν πάνω από τα δύο τρίτα της παραγωγής. Τα αποτελέσματα επηρεάστηκαν αρνητικά από τις χαμηλές τιμές των εξαγωγών σε ευρώ, το υψηλό ενεργειακό κόστος και το πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που προσφέρθηκε στους εργαζόμενους το τελευταίο τρίμηνο του 2017.

Στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης η κατασκευαστική δραστηριότητα ανέκαμψε και η ζήτηση για δομικά υλικά σημείωσε αύξηση. Τα λειτουργικά περιθώρια ενισχύθηκαν από τους υψηλότερους όγκους, αλλά επιβαρύνθηκαν από το αυξημένο ενεργειακό κόστος.

Στην Αίγυπτο, οι τιμές του τσιμέντου παρέμειναν σε πολύ χαμηλά επίπεδα και οι αυξήσεις που επιτεύχθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους δεν αντιστάθμισαν την αύξηση του κόστους που προέκυψε από την πάνω από 50% υποτίμηση της αιγυπτιακής λίρας το 2016 και τον πάνω από 30% πληθωρισμό. Τα συνολικά μεγέθη της αγοράς συρρικνώθηκαν, ενώ η κερδοφορία συμπιέστηκε περαιτέρω από το κόστος αναδιάρθρωσης μέσω του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που εφαρμόστηκε το τρίτο τρίμηνο του έτους.

Περισσότερες πληροφορίες στην ενότητα «Επιδόσεις γεωγραφικών τομέων», στη σελίδα 28.

**Δείκτης καθαρού δανεισμού προς λειτουργικά κέρδη**

**2,64**  
(2016: 2,37)

**Δείκτης ιδίων κεφαλαίων:**

Σύνολο ιδίων κεφαλαίων προς σύνολο ενεργητικού

**52,8%**  
(2016: 55,6%)

## Αύξηση πωλήσεων στο τσιμέντο, το σκυρόδεμα και τα αδρανή υλικά

Το 2017, καταγράφηκε αύξηση πωλήσεων σε όλες τις χώρες δραστηριοποίησης και σε όλες τις κατηγορίες προϊόντων, εκτός από τις πωλήσεις τσιμέντου στην Ελλάδα. Συνολικά, οι πωλήσεις τσιμέντου και προϊόντων με παρεμφερείς ιδιότητες αυξήθηκαν κατά 10% φτάνοντας τους 19,2 εκατ. τόνους, κυρίως λόγω των αυξημένων πωλήσεων στις ΗΠΑ και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Με την επέκταση του Τίτανα στη Βραζιλία, από το Σεπτέμβριο 2016 κι έπειτα στις πωλήσεις τσιμέντου περιλαμβάνονται και οι πωλήσεις της Cemento Arodi, οι οποίες ήταν περίπου 1,2 εκατ. τόνοι το 2017. Οι πωλήσεις αδρανών υλικών σημείωσαν αύξηση στην αμερικάνικη αγορά, αλλά στην Ελλάδα συρρικνώθηκαν, καταλήγοντας σε μια μικρή συνολικά αύξηση ύψους 1% συγκριτικά με το 2016. Οι πωλήσεις σκυροδέματος σημείωσαν αύξηση 14%, προερχόμενη κυρίως από την αγορά των ΗΠΑ.

	2016	2017	+/-
Τσιμέντο (μετρικοί τόνοι)	17,5 εκ.	<b>19,2 εκ.</b>	+10%
Έτοιμο Σκυρόδεμα (κυβικά μέτρα μ <sup>3</sup> )	4,90 εκ.	<b>5,58 εκ.</b>	+14%
Αδρανή υλικά (μετρικοί τόνοι)	15,9 εκ.	<b>16,0 εκ.</b>	+1%

## Σταθερές ταμειακές ροές

Οι ελεύθερες ταμειακές ροές ανήλθαν σε €118 εκατ., επωφελούμενες από τις μειωμένες επενδυτικές δαπάνες, οι οποίες όμως αντισταθμίστηκαν από υψηλότερες ανάγκες σε κεφάλαια κίνησης. Οι επενδυτικές δαπάνες του Ομίλου έφτασαν τα €123 εκατ. με το μεγαλύτερο μέρος τους να αφορά επενδύσεις για την επέκταση των δραστηριοτήτων στις ΗΠΑ. Οι λειτουργικές ταμειακές ροές χρησιμοποιήθηκαν για επενδύσεις σε συμμετοχές ύψους €48 εκατ., κυρίως στην Cimento Arodi στη Βραζιλία και για την πληρωμή τόκων, φόρων και μερισμάτων ύψους €169 εκατ., από τα οποία τα €92 εκατ. διανεμήθηκαν στους μετόχους τον Ιούνιο.

## Ισχυρή ρευστότητα - Καθαρός δανεισμός Ομίλου

Στα τέλη Δεκεμβρίου 2017, ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου ανήλθε σε €723 εκατ., υψηλότερος κατά €62 εκατ. έναντι του προηγούμενου έτους, ως αποτέλεσμα της διανομής μερίσματος στους μετόχους και της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της κοινοπραξίας στη Βραζιλία. Στο τέλος του 2017, η αναλογία του καθαρού δανεισμού προς τα λειτουργικά κέρδη, ήταν 2,64 φορές, αντανakλώντας τις θετικές επιδόσεις του έτους και ο δείκτης ιδίων κεφαλαίων προς το σύνολο του ενεργητικού 52,8%.

Στο τέλος του 2017, το 82% του δανεισμού του Ομίλου προερχόταν από ομόλογα και το 18% από τραπεζικά δάνεια. Το σύνολο των πιστωτικών γραμμών ανερχόταν σε €1,385 δισ. από τις οποίες €877 εκατ. αφορούσαν τον μικτό δανεισμό και περισσότερα από €500 εκατ. τις διαθέσιμες πιστωτικές γραμμές.

Ο Όμιλος διατηρεί άφθονη ρευστότητα και τα τελευταία χρόνια έχει πετύχει τη διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησής του, ενώ παράλληλα μειώνει συνεχώς το κόστος δανεισμού.

Στο τέλος του έτους, τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου ανέρχονταν στα €154 εκατ., από τα οποία περίπου το 60% παρέμειναν στις χώρες δραστηριοποίησης και τα υπόλοιπα €64 εκατ. τοποθετήθηκαν σε εταιρίες συμμετοχών και σε καταθέσεις σε διεθνείς Ευρωπαϊκές τράπεζες.

# Χρηματοοικονομικές επιδόσεις

## Αναβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας

Τον Μάιο του 2017, ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Standard & Poor's, αναγνωρίζοντας τη βελτίωση των αποτελεσμάτων και τις προοπτικές του Ομίλου, αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα του Τιτάνα από «BB» σε «BB+» με σταθερή προοπτική.

## Έκδοση ομολογιακού δανείου

Τον Νοέμβριο του 2017, η TITAN Global Finance PLC εξέδωσε ομολογιακό δάνειο συνολικής ονομαστικής αξίας €250 εκατ. λήξεως 2024, με ετήσιο επιτόκιο 2,375%, με την εγγύηση της Α.Ε. Τιμέντων TITAN. Οι νέες ομολογίες διαπραγματεύονται στην εμποτευόμενη από το χρηματιστήριο της Ιρλανδίας αγορά, Global Exchange Market. Μέρος των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από την έκδοση χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγορά €127 εκατ. ομολογίων λήξης Ιουλίου 2019, με ετήσιο επιτόκιο 4,25%, πριν τη λήξη τους, σύμφωνα με την πρόταση εξαγοράς που ανακοινώθηκε τον Νοέμβριο του 2017. Τα υπόλοιπα κεφάλαια χρησιμοποιήθηκαν για την εξυπηρέτηση γενικών εταιρικών σκοπών, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται η εξόφληση τραπεζικού και λοιπού δανεισμού.

Η επόμενη λήξη σημαντικών δανειακών υποχρεώσεων είναι ύψους €160 εκατ. στα μέσα του 2019 και αφορά το υπόλοιπο ομολογίων που εκδόθηκαν το 2014 και στη συνέχεια στα μέσα του 2021, για άλλο ομολογιακό δάνειο ύψους €300 εκατ.

## Υψηλότερη απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων

Η αύξηση της κερδοφορίας οδήγησε σε βελτίωση της απόδοσης των απασχολούμενων κεφαλαίων του Ομίλου (ROACE), η οποία το 2017 ανήλθε σε 7,5% σε σύγκριση με 6,9% το 2016.

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται να προτείνει στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, τη διανομή μερίσματος €0,05 ανά μετοχή και την επιστροφή κεφαλαίου €0,50 ανά μετοχή.

## Οικονομικά αποτελέσματα Μητρικής Εταιρίας

Ο κύκλος εργασιών της Α.Ε. Τιμέντων TITAN μειώθηκε κατά 10,9% στα €234 εκατ., ενώ τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν σε €15 εκατ. έναντι €30 εκατ. το 2016. Τα καθαρά κέρδη προ φόρων ανήλθαν το 2017 σε €13 εκατ. έναντι €17 εκατ. το 2016 και συμπεριλαμβάνουν μερίσματα €34 εκατ. από θυγατρικές εταιρίες του εξωτερικού, ενώ το 2016 το αντίστοιχο ποσό ήταν €29 εκατ.

## Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Τον Ιανουάριο του 2018 ολοκληρώθηκε η διάθεση πρόσθετων εγγυημένων ομολογίων συνολικής ονομαστικής αξίας €100 εκατ., από την TITAN Global Finance PLC, στο πλαίσιο της έκδοσης των €250 εκατ. ομολογίων το Νοέμβριο του 2017, με τοκομερίδιο 2,375%, με αποτέλεσμα συνολικό ποσό ομολογίων €350 εκατ., λήξεως Νοεμβρίου 2024.

## Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας (S&P)

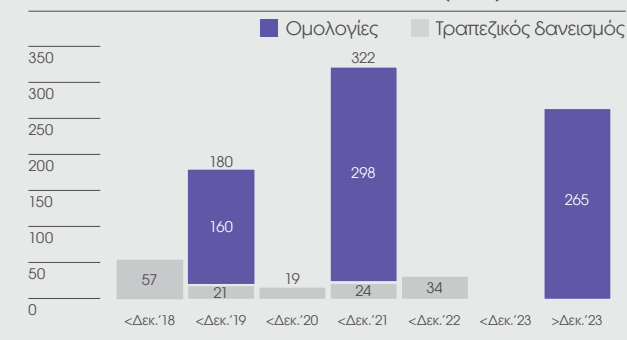
### BB+ με σταθερή προοπτική

(2016: BB με θετική προοπτική)

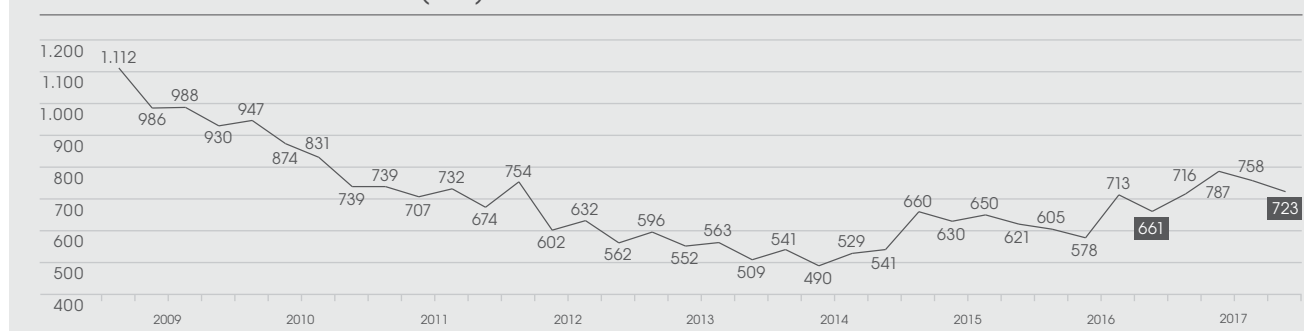
## ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ



## ΛΗΞΗ ΔΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (€ εκ.)



## ΚΑΘΑΡΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΜΙΛΟΥ (€ εκ.)





# Πληροφορίες κεφαλαιαγοράς

Χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης με τις χρηματοπιστωτικές αγορές και την επενδυτική κοινότητα, επιδεικνύοντας σταθερά οικονομικά μεγέθη, μακροχρόνια στρατηγική και ικανότητα να δημιουργούμε διαχρονική αξία για τους μετόχους μας.

## Μετοχή

Οι κοινές μετοχές του Τιτάνα διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1912 και οι προνομιούχες μετοχές από το 1990.

Στο τέλος του 2017 η τιμή της κοινής μετοχής ήταν €22,90, υψηλότερη κατά 2,7% σε ετήσια βάση, ενώ ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEX) ήταν υψηλότερος κατά 24,7% και οι Δείκτες MCSI Αναδυόμενων Αγορών και S&P 350 σημείωσαν αύξηση ύψους 34% και 7% αντίστοιχα. Την τελευταία πενταετία η κοινή μετοχή του Τιτάνα έχει σημειώσει μέση άνοδο 13% ετησίως. Η τιμή κλεισίματος της προνομιούχου μετοχής στο τέλος του 2017 ανήλθε στα €15,70, καταγράφοντας αύξηση 15% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. Τσιμέντων ΤΙΤΑΝ αποτελείται από 77.063.568 κοινές μετοχές και 7.568.960 προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 η Μητρική Εταιρία κατείχε συνολικά 4.164.719 μετοχές, από τις οποίες οι 4.054.246 ήταν κοινές μετοχές και οι 110.473, προνομιούχες. Τα δικαιώματα ψήφου που είχε στην κατοχή της η Εταιρία αντιπροσωπεύουν ποσοστό 5,26% των συνολικών δικαιωμάτων ψήφου.

Οι μετοχές του Τιτάνα συμπεριλαμβάνονται στο Δείκτη Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης FTSE/ATHEX Large Cap Index, στον δείκτη MSCI Αναδυόμενων Αγορών και στον Δείκτη FTSE Αναδυόμενων Αγορών.

## Θεσμικοί επενδυτές SRI

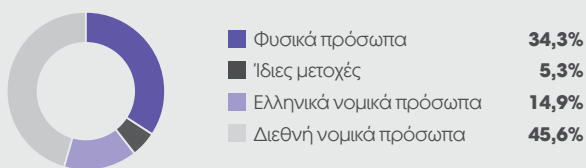
Ο Τιτάνας έχει καταταχθεί στο «προηγμένο επίπεδο» του Οικονομικού Συμφώνου του ΟΗΕ για την έκθεση αναφορών προόδου που δημοσιεύει ετήσια. Επίσης, έχει συμπεριληφθεί στο δείκτη FTSE4 Good Emerging Index, σε αναγνώριση της διαχρονικής δέσμευσής του για βιώσιμη ανάπτυξη και την εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών σε σχέση με το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική διακυβέρνηση.

## Περισσότερες πληροφορίες

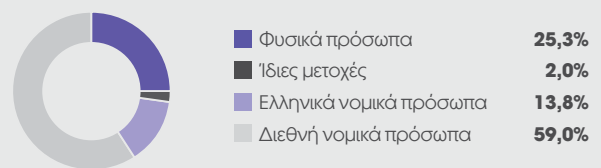
Στην ιστοσελίδα των επενδυτικών σχέσεων παρέχονται αναλυτικές πληροφορίες που περιλαμβάνουν τις πιο πρόσφατες ανακοινώσεις του Ομίλου, το ημερολόγιο επενδυτικών σχέσεων, οικονομικά αποτελέσματα και εργαλεία ανάλυσης της πορείας της μετοχής. Επισκεφθείτε τη διεύθυνση [ir.titan.gr](http://ir.titan.gr) ή επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση [ir@titan.gr](mailto:ir@titan.gr)

Σύμβολα μετοχής	ΤΙΤΑΝ Κοινές	ΤΙΤΑΝ Προνομιούχες
Oasis	TITK	TITP
Reuters ticker	TTNr.AT	TTNm.AT
Bloomberg ticker	TITK GA	TITP GA

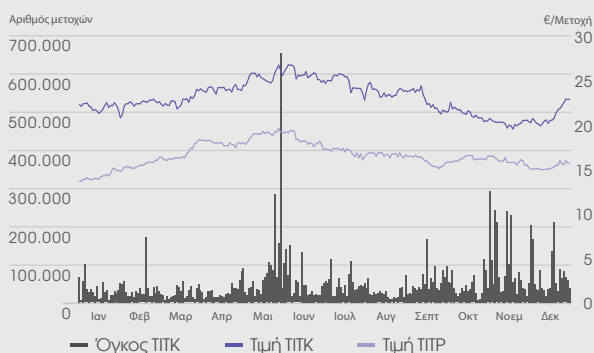
### ΚΟΙΝΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΙΤΑΝ στις 31/12/ 2017



### ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ στις 31/12/ 2017

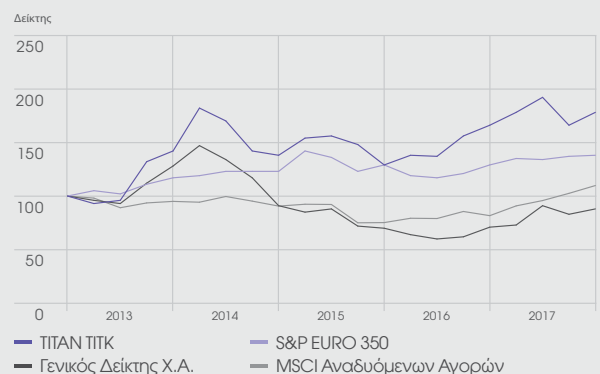


### Ημερήσιος όγκος συναλλαγών και εξέλιξη της τιμής της κοινής και της προνομιούχου μετοχής το 2017



Πηγή: Bloomberg

### Πορεία της τιμής των κοινών μετοχών του Τιτάνα ως προς το Γενικό Δείκτη Χ.Α., το Δείκτη MSCI Αναδυόμενων Αγορών και το Δείκτη S&P Euro 350 (31 Δεκεμβρίου 2012 = 100)



Πηγή: Bloomberg

## Κοινωνικές επιδόσεις

Ενδυναμώνουμε τους ανθρώπους μας σε όλες τις δραστηριότητές μας μέσω της συνεχούς ανάπτυξης των δεξιοτήτων τους και ανάδειξης του δυναμικού τους. Προωθούμε τα πρότυπά μας για την υγεία και την ασφάλεια σε όλη την παραγωγική αλυσίδα και δημιουργούμε συνέργειες, προκειμένου να ανταποκριθούμε στις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων.

### Οι επιδόσεις μας στην υγεία και την ασφάλεια

Η υγεία και η ασφάλεια αποτελούν ουσιώδη θέματα που επηρεάζουν τις ζωές των εργαζομένων και των εργολάβων μας καθημερινά, όπως και τις οικογένειές τους και τις τοπικές κοινότητες. Εστιάζουμε στη συνεχή βελτίωση της επίδοσής μας στους τομείς της υγείας και της ασφάλειας και παροτρύνουμε τους προμηθευτές και τους άλλους συνεργάτες μας να υιοθετούν παρόμοιες πρακτικές.

Παρακολουθούμε τις επιδόσεις μας καθώς και τις τάσεις για την αντιμετώπιση αναδυόμενων θεμάτων, ενώ σχεδιάζουμε και υλοποιούμε προγράμματα ασφάλειας που στοχεύουν στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων.

Κατά τη διάρκεια του 2017, ενόσω ο αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε Απώλεια Χρόνου Εργασίας Εργαζομένων και Εργολάβων (LTIs) αυξήθηκε από 29 σε 34, εγκαινιάσαμε μία νέα εκστρατεία για την ασφάλεια, ενώ παράλληλα συνεχίσαμε να υλοποιούμε υφιστάμενες εκστρατίες που επέδειξαν μετρήσιμα αποτελέσματα στη μείωση του δείκτη συχνότητας ατυχημάτων (LTIFR).

Για παράδειγμα, η εκστρατεία ευαισθητοποίησης για την εφαρμογή της διαδικασίας ενεργειακής απομόνωσης (Lock-out Tag-Out/ LOTO), η οποία ξεκίνησε το 2016 σε ομιλικό επίπεδο, έχει συμβάλει στη μείωση των σχετικών ατυχημάτων με απώλεια χρόνου εργασίας από 9 το 2015 σε 1 το 2017. Βασισμένοι σε αυτή την επιτυχία, εγκαινιάσαμε μία παρόμοια πρωτοβουλία στοχεύοντας στη μείωση των ατυχημάτων από ολισθήματα- παραπατήματα- πτώσεις στις μονάδες έτοιμου σκυροδέματος.

Συνεχίσαμε να υλοποιούμε σε ομιλικό επίπεδο το πρόγραμμα «Εκπαίδευση για την πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων», το οποίο αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2018.

Στην αρχή της χρονιάς εγκαινιάσαμε ένα νέο πρόγραμμα ιατρικής παρακολούθησης των επιπέδων σκόνης, κρυσταλλικού πυριτίου και θορύβου. Το πρόγραμμα αυτό θα βελτιστοποιήσει τη διαδικασία συλλογής και ταξινόμησης αυτών των στοιχείων, βοηθώντας στη διασφάλιση ενός υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος.

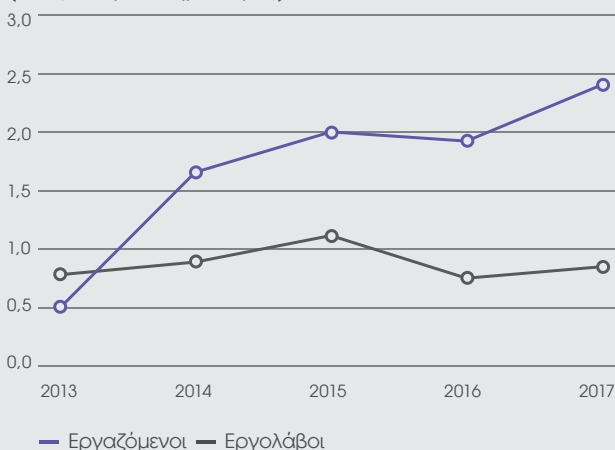
### Βελτιώνοντας τις διαδικασίες διαχείρισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού

Ο Τίτανας είναι ένας ανθρωποκεντρικός οργανισμός. Οι επιδόσεις και η μελλοντική του ανάπτυξη εξαρτώνται από το ταλέντο, τις δεξιότητες, το χαρακτήρα και τη δημιουργικότητα των ανθρώπων του. Το χτίσιμο μακροχρόνιων σχέσεων με τους εργαζομένους μας περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και συστημάτων αξιολόγησης απόδοσης που ενισχύουν την εργασιακή τους εμπειρία στον Τίτανα.

Το 2017, εστίασαμε στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του νέου Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού για όλο τον Όμιλο. Το σύστημα βελτιώνει τις διαδικασίες διαχείρισης ταλέντου και αξιολόγησης της απόδοσης και εμπλέκει όλους τους εργαζομένους σε όλα τα καθημερινά θέματα που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό. Επίσης, προσθέσαμε νέα στοιχεία στη διαδικασία αξιολόγησης της απόδοσης, βασισμένα στην πλατφόρμα του Ομίλου για την ηγεσία «Leading the Titan Way», ξεκινώντας εξειδικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης και μία νέα διαδικασία για τη βέλτιστη διεξαγωγή συζητήσεων αξιολόγησης και ανάπτυξης στο τέλος κάθε έτους.

Προκειμένου να στηρίξουμε τη δια βίου μάθηση, εμπλουτίσαμε την εξειδικευμένη ομάδα στελεχών Ανθρώπινου Δυναμικού που εργάζονται για τις αναπτυξιακές ανάγκες των εργαζομένων μας και δημιουργήσαμε ένα νέο τμήμα Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης σε Ομιλικό επίπεδο.

### ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΕ ΑΠΩΛΕΙΑ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (LTIFR) (όλες οι δραστηριότητες)



### Νέες προσλήψεις (βάσει φύλου)

**17,5%**  
γυναίκες

### Νέες προσλήψεις από προγράμματα πρακτικής άσκησης

**39**

### Ανθρωποώρες εκπαίδευσης

**155.587**  
(2016: 158.210)

Ποσοστό μεγαλύτερο του 80% των εργαζομένων μας συμμετείχε σε εκπαιδευτικά προγράμματα κατά τη διάρκεια του 2017, με την πλειοψηφία των ανθρωποωρών εκπαίδευσης να επικεντρώνεται σε μη διευθυντικά στελέχη. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της εκπαίδευσης αφορούσε στην ασφάλεια, ενώ αυξήσαμε τις ώρες εκπαίδευσης για την περιβαλλοντική διαχείριση, τη συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις πολιτικές σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

### Συμβάλλοντας στη βιωσιμότητα των τοπικών κοινωνιών

Η ανάπτυξη και η διατήρηση σχέσεων συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες στις περιοχές όπου δραστηριοποιούμαστε είναι θεμελιώδης για το χτίσιμο εμπιστοσύνης με τους συμμετόχους μας σε τοπικό επίπεδο και για τη δημιουργία ευκαιριών για τη στήριξη της τοπικής ευημερίας, δημιουργώντας αξία για όλους.

Έχουμε αναγνωρίσει τη βιωσιμότητα των τοπικών κοινοτήτων ως ένα από τα πιο ουσιώδη θέματα για τον Όμιλο και έχουμε θέσει ως στόχο για το 2020 την ανάπτυξη και την επικαιροποίηση των προγραμμάτων σύμπραξης με τις τοπικές κοινωνίες σε όλες τις δραστηριότητες του Τιτάνα.

Στόχος μας είναι να συνεχίσουμε να χτίζουμε περαιτέρω στη δική μας ιδιαίτερη κοινωνική προσέγγιση, μέσα από ένα κοινό διεθνές πλαίσιο, το οποίο είναι ευέλικτο και μπορεί να προσαρμόζεται στις τοπικές απαιτήσεις.

Η υποστήριξη των νέων για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που χρειάζονται για εύρεση εργασίας αποτελεί για εμάς προτεραιότητα. Τα τελευταία δύο χρόνια έχουμε εντατικοποιήσει τις προσπάθειες μας για την υποστήριξη της ποιοτικής εκπαίδευσης, της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας στη σφαίρα επιρροής μας. Το 2017 εγκαινιάσαμε το νέο Οδηγό Προγραμμάτων Ποιοτικής Πρακτικής Άσκησης του Ομίλου (Quality Internships Guide), ο οποίος βασίστηκε στην τεχνογνωσία και την εξειδίκευση που αποκτήσαμε ως ιδρυτικό μέλος του Ευρωπαϊκού Συμφώνου για τη Νεολαία (European Pact for Youth). Ο Οδηγός δίνει

έμφαση στη σημασία της παροχής ποιοτικής εκπαίδευσης και απαντά στην ανάγκη κάλυψης των κενών που αφορούν στις δεξιότητες. Επίσης, ενισχύσαμε τις συνεργασίες μας με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Σήμερα έχουμε περισσότερα από 300 σύμφωνα συνεργασίας, τα οποία είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία 910 θέσεων πρακτικής άσκησης συνολικά στον Όμιλο, 39 από τις οποίες οδήγησαν σε νέες προσλήψεις.

Το 2017, ο Όμιλος υλοποίησε δωρεές σε μετρητά και σε είδος συνολικού ύψους €2,1 εκατ. για προγράμματα ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών, κυρίως στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και της ασφάλειας, του περιβάλλοντος και της καταπολέμησης της φτώχειας και της ανεργίας.

### Βιώσιμη ανάπτυξη της εφοδιαστικής αλυσίδας

Ο Τιτάνας αναγνωρίζει ότι μέσα από τις βιώσιμες πρακτικές στην εφοδιαστική αλυσίδα μπορούμε να αναπτύξουμε μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική αξία για όλους τους συμμετόχους που αποτελούν μέρος της.

Το 2017, συνεχίσαμε το πρόγραμμα μετασχηματισμού της διαδικασίας προμηθειών του Ομίλου, το οποίο ξεκίνησε το 2016.

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη βελτιστοποίηση του αριθμού των προμηθευτών του Ομίλου, την καθιέρωση και διατήρηση μακροχρόνιων σχέσεων προστιθέμενης αξίας με τους προμηθευτές, με έμφαση στη λογική του συνολικού κόστους (Total Cost of Ownership) και την επέκταση βιώσιμων πρακτικών στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Επιλέξαμε έναν από τους κορυφαίους, διεθνώς, παρόχους λύσεων για τη διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με την εφοδιαστική αλυσίδα, για να εφαρμόσουμε πιλοτικά μια τυποποιημένη μέθοδο αξιολόγησης προμηθευτών, που περιλαμβάνει κριτήρια βιωσιμότητας, στα εργοστάσια του Τιτάνα στις ΗΠΑ και έπειτα από σχετική αξιολόγηση ετοιμαζόμαστε να την εφαρμόσουμε περαιτέρω και σε άλλες παραγωγικές μονάδες το 2018.



Εργοστάσιο τιμάντου Roanoke, ΗΠΑ



Εργοστάσιο τιμάντου Καμαρίου, Ελλάδα

## Περιβαλλοντικές επιδόσεις

Ο Τίτανας βελτιώνει συνεχώς τις περιβαλλοντικές του επιδόσεις, συμβάλλοντας στη βιώσιμη αξιοποίηση των φυσικών πόρων ως ενεργός συμμετοχός στο μοντέλο της κυκλικής οικονομίας.

### Επενδύοντας στην περιβαλλοντική διαχείριση

Τα τελευταία 15 χρόνια, ο Τίτανας επένδυσε περισσότερα από €220 εκατ. για την αξιοποίηση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, στο πλαίσιο της διαχείρισης του περιβαλλοντικού του αποτυπώματος και πέτυχε υψηλές επιδόσεις.

Οι επενδύσεις αυτές συμπεριλάμβαναν την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό όλων των εργοστασίων που είχαν εξαγοραστεί, εισάγοντας προηγμένα βιομηχανικά πρότυπα στις νέες αγορές. Όλα τα εργοστάσια τσιμέντου του Ομίλου διαθέτουν συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης πιστοποιημένα κατά ISO 14001, εκτός αυτών που βρίσκονται στις ΗΠΑ, τα οποία έχουν υιοθετήσει ένα σύστημα σύμφωνα με τις τοπικές κανονιστικές απαιτήσεις.

### Επιτυγχάνοντας διαχρονική μείωση εκπομπών

Οι συνεχείς προσπάθειες αυτοβελτίωσης του Τίτανα στον τομέα της περιβαλλοντικής διαχείρισης έχουν επίσης οδηγήσει σε σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων. Από το 2003 έως το 2017 έχουμε κατορθώσει την αποφυγή 46.850 τόνων εκπομπών σκόνης, ισοδυναμών με 12 έτη εκπομπών (στα επίπεδα του 2003). Το ίδιο έχει επιτευχθεί με τις εκπομπές NOx και SOx, με την αποφυγή 196.200 τόνων και 28.770 τόνων εκπομπών αντίστοιχα, τα οποία ισοδυναμούν με 6,5 έτη εκπομπών (στα επίπεδα του 2003).

Το 2017 συνεχίσαμε να σημειώνουμε σημαντική μείωση για κάθε μία από τις κύριες αέριες εκπομπές. Οι εκπομπές σκόνης μειώθηκαν από 23,9 σε 19,9 g/τόνο<sup>κλίνκερ\*</sup>, οι εκπομπές NOx έπεσαν από 1.702,9 σε 1.340 g/τόνο<sup>κλίνκερ\*</sup> και οι εκπομπές SOx σημείωσαν πτώση από 205,6 σε 199 g/τόνο<sup>κλίνκερ\*</sup>.

### Αποφυγή εκπομπών CO<sub>2</sub>

## 25 εκ. τόνοι

Αποφυγή εκπομπών την περίοδο 1990 - 2017 (Ισοδυναμεί με 3,5 έτη εκπομπών των επιπέδων του 1990, που αποφεύχθηκαν\*\*)

### Αποφυγή εκπομπών σκόνης

## 46.850 τόνοι

Αποφυγή εκπομπών την περίοδο 2003-2017 (Ισοδυναμεί με 12 έτη εκπομπών των επιπέδων του 2003, που αποφεύχθηκαν\*\*)

### Αποφυγή κατανάλωσης νερού

## 21,3 εκ. m<sup>3</sup>

Αποφυγή κατανάλωσης νερού την περίοδο 2003-2017 (Ισοδυναμεί με 3,5 έτη, των επιπέδων του 2003, που αποφεύχθηκαν\*\*)

\* 1990: Το έτος βάσης για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο.

\*\* 2003: Το έτος βάσης για τα περιβαλλοντικά στοιχεία, εκτός των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

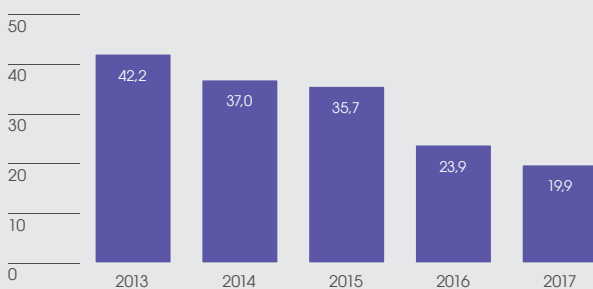
### Διατηρώντας τους φυσικούς πόρους και προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα στα λατομεία μας

Αναφορικά με τη διαχείριση της γης, στόχος μας είναι να επιτύχουμε ένα καθαρό θετικό αντίκτυπο στη βιοποικιλότητα στα λατομεία μας (net positive impact) όπου είναι εφικτό, μειώνοντας τις επιπτώσεις από τη διαδικασία εξόρυξης πρώτων υλών. Στην πλειοψηφία των λατομείων του Ομίλου σχεδιάζονται και υλοποιούνται προγράμματα αποκατάστασης, με στόχο την προστασία και τη διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου και των φυσικών πόρων.

Από το 2012, έχουμε αναπτύξει επιστημονικές μεθόδους για την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και της αξίας της βιοποικιλότητας στα λατομεία μας. Ο Τίτανας έχει αναπτύξει και εκπονεί προγράμματα διαχείρισης της βιοποικιλότητας (Biodiversity Management Plans) σε οκτώ λατομεία, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και της ανάπτυξης σχετικών προγραμμάτων στα εναπομείναντα δύο λατομεία που έχουν αναγνωρισθεί ως περιοχές υψηλής αξίας βιοποικιλότητας.

### ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΣΚΟΝΗΣ

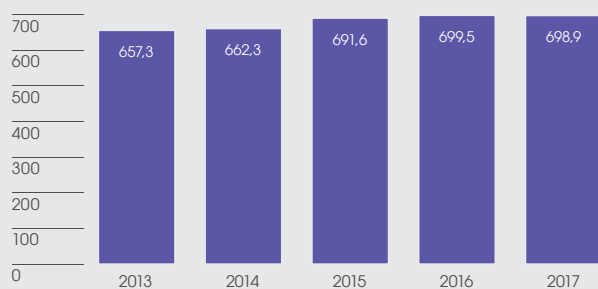
(g/τόνο κλίνκερ)\*



\* Οι ειδικές εκπομπές κάθε έτους έχουν υπολογιστεί με βάση το ποσοστό συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ κατά το έτος αυτό.

### ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ CO<sub>2</sub> (ΚΑΘΑΡΕΣ)\*\*

(kg/τόνο Προϊόντος)\*



\* Οι ειδικές εκπομπές κάθε έτους έχουν υπολογιστεί με βάση το ποσοστό συμμετοχής που κατείχε ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ κατά το έτος αυτό.

\*\* Προϊόν θεωρείται το ταμινοειδές προϊόν όπως ορίζεται από το WBCSD/CSI.

## Βελτιστοποιώντας τη χρήση νερού στις δραστηριότητές μας

Ως πολύτιμος φυσικός πόρος, το νερό αποτελεί ουσιώδες θέμα τόσο για τις δραστηριότητές μας, όσο και για τους συμ-μετόχους μας. Από το 2010 έχουμε εισαγάγει εργαλεία, όπως το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Νερού (IWMS) για την παρακολούθηση και βελτιστοποίηση της χρήσης του νερού στις εγκαταστάσεις μας και την αναφορά των σχετικών πληροφοριών με συστηματικό τρόπο.

Σε όλες μας τις δραστηριότητες έχουμε ενεργά προγράμματα για τη βελτίωση της διαχείρισης του νερού και, παρόλο που το 2017 η ειδική κατανάλωση νερού σε επίπεδο Ομίλου σημείωσε αύξηση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (από 255,1 lt/τόνο<sub>τσιμέντου</sub> σε 273,2 lt/τόνο<sub>τσιμέντου</sub>), κυρίως λόγω των αυξημένων παραγωγικών αναγκών των δραστηριοτήτων του Ομίλου στην Αμερική, έχει σημειωθεί αξιοσημείωτη μείωση στη συνολική κατανάλωση νερού σε σχέση με το 2003.

## Επιταχύνοντας τις προσπάθειές μας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

Η κλιματική αλλαγή συγκαταλέγεται ανάμεσα στις πιο σημαντικές παγκόσμιες προκλήσεις και αναμφίβολα αποτελεί για τον Τιτάνα και τους συμ-μετόχους του ένα από τα πιο ουσιώδη θέματα. Έχουμε εδώ και πολλά χρόνια αναγνωρίσει τη σημασία της βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας στην παραγωγή τσιμέντου και της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα του Ομίλου, με τη χρήση δευτερογενών καυσίμων και πρώτων υλών.

Από το 2003 δημοσιοποιούμε τις εκπομπές CO<sub>2</sub> του συνόλου των εργοστασίων τσιμέντου και χρησιμοποιούμε ως έτος βάσης για λόγους συγκρισιμότητας το 1990, σε ευθυγράμμιση με το Πρωτόκολλο του Κυότο. Οι τόνοι εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO<sub>2</sub>) που υπολογίζεται ότι αποφεύχθηκαν από το 1990 έως το 2017, ανήλθαν σε 25,0 εκατ. που ισοδυναμεί με 3,5 έτη εκπομπών των επιπέδων του 1990. Το 2017, οι ειδικές καθαρές εκπομπές (CO<sub>2</sub>) παρέμειναν περίπου στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2016 (698,9 kg CO<sub>2</sub>/τόνο<sub>προϊόντος</sub> το 2017, έναντι 699,5 kg CO<sub>2</sub>/τόνο<sub>προϊόντος</sub> το 2016).

### Ειδικές εκπομπές σκόνης\*

**19,9g/τόνο**<sub>κλίνκερ</sub>  
(2016: 23,9g/τόνο<sub>κλίνκερ</sub>)

### Ειδικές εκπομπές SOx\*

**199,0g/τόνο**<sub>κλίνκερ</sub>  
(2016: 205,6g/τόνο<sub>κλίνκερ</sub>)

### Ανακυκλωμένα (εξωτερικά) απορρίμματα

**255.228**  
μετρικοί τόνοι

(2016: 413.553 μετρικοί τόνοι)

### Ειδικές εκπομπές NOx \*

**1.340,0g/τόνο**<sub>κλίνκερ</sub>  
(2016: 1.702,9g/τόνο<sub>κλίνκερ</sub>)

### Ποσοστό εναλλακτικών καυσίμων στο συνολικό μείγμα καυσίμων\*

**9,1%**<sub>Θερμιδικής βάσης</sub>  
(2016: 8,6% Θερμιδικής βάσης)

Το 2017 εγκαινιάσαμε την Ομιλική Πρωτοβουλία για το CO<sub>2</sub>, με σκοπό να αναπτύξουμε, να προτεραιοποιήσουμε και να εφαρμόσουμε νέες λύσεις για περαιτέρω μείωση των εκπομπών CO<sub>2</sub>. Επίσης, μέσα από τη συμμετοχή μας σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης δοκιμάζουμε νέες τεχνολογίες, όπως τη συλλογή και μετατροπή του άνθρακα, τη χρήση συνδετικών υλικών χαμηλού αποτυπώματος CO<sub>2</sub> και την αξιοποίηση προαβεστοποιημένων αργιλικών υλικών και τσιμεντοειδών υλικών με βελτιωμένες μονωτικές ιδιότητες.

## Στηρίζοντας την Κυκλική Οικονομία

Ο Τιτάνας έχει υιοθετήσει την κυκλική οικονομία ως ουσιώδες θέμα για την βιώσιμη ανάπτυξη που προωθεί την προσέγγιση της «ελαχιστοποίησης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης, ανάκτησης» αντί για την παραδοσιακή προσέγγιση της «εξόρυξης, παραγωγής, χρήσης, απόρριψης».

Οι θυγατρικές του Ομίλου STET και GAEA αποτελούν παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η κυκλική οικονομία βρίσκεται στην καρδιά των δραστηριοτήτων του Τιτάνα.

Η θυγατρική του Ομίλου στις ΗΠΑ, ST Equipment & Technology (STET), αναπτύσσει και παράγει ειδικευμένο εξοπλισμό για τον εμπλουτισμό λεπτόκοκκων υλικών, όπως ιπτάμενης τέφρας, που παράγεται από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς άνθρακα. Η εταιρία αναπτύσσει και προωθεί τεχνολογίες μηδενικής κατανάλωσης νερού, υψηλής ενεργειακής απόδοσης και χαμηλών εκπομπών, αντικαθιστώντας τις υδροβόρες διεργασίες επεξεργασίας βιομηχανικών ορυκτών.

Η κοινοπραξία μας με την Evolution Environment Group, GAEA Green Alternative Energy EAD, επίσης στηρίζει την κυκλική οικονομία. Η GAEA, που αρχικά ιδρύθηκε στη Βουλγαρία, συνεργάζεται με τοπικές επιχειρήσεις για να βρει λύσεις στη διαχείριση των αποβλήτων, την προστασία του περιβάλλοντος, τη χρήση νερού και την παραγωγή δευτερογενών καυσίμων. Αναπτύσσει πρωτοβουλίες αμοιβαίου συμφέροντος που μειώνουν το κόστος, εξοικονομούν ορυκτά καύσιμα και προάγουν την ασφάλη και βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων.

Έκτοτε, ξεκίνησε και η λειτουργία της GAEA Αιγύπτου, η οποία προμηθεύει εργοστάσια τσιμέντου με καύσιμα που προέρχονται από τα στερεά απόβλητα του δήμου της Αλεξάνδρειας.

Το 2017 αυξήσαμε τη χρήση εναλλακτικών πρώτων υλών σε 5,5% του συνόλου των πρώτων υλών που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή κλίνκερ και τσιμέντου (2016: 5,1%).

Στην Ελλάδα και τις ΗΠΑ, ο Τιτάνας συνέχισε την υλοποίηση προγραμμάτων για τη συλλογή απορριψών σκυροδέματος και τη χρησιμοποίησή τους ως εναλλακτικών πρώτων υλών. Το 2017 περισσότερο από το 80% των αποβλήτων που παρήχθησαν από τον Όμιλο ως μέρος των καθημερινών δραστηριοτήτων του επαναχρησιμοποιήθηκαν, ανακυκλώθηκαν ή ανακτήθηκαν μέσω εξουσιοδοτημένων εργολάβων.

\* Η εννοποίηση των στοιχείων έγινε με βάση τις μετοχικές συμμετοχές του Ομίλου για το συγκεκριμένο έτος.

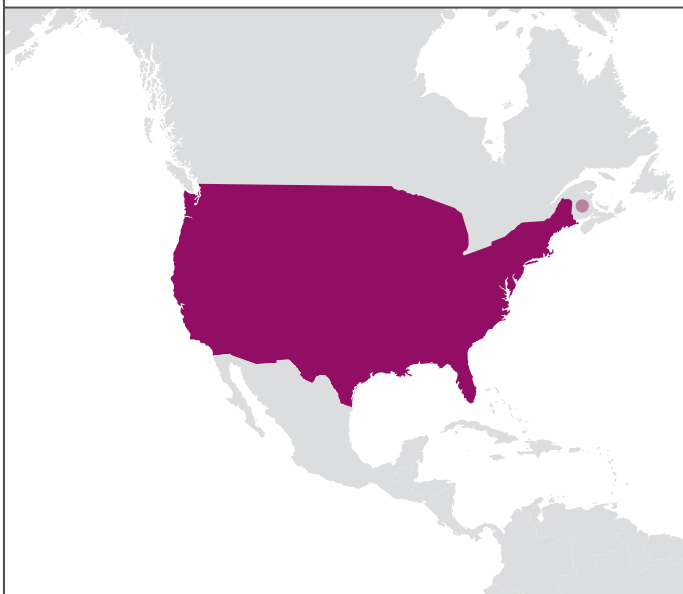
# Επιδόσεις γεωγραφικών τομέων

Επιδόσεις του Ομίλου το 2017, σε καθέναν από τους τέσσερις κύριους γεωγραφικούς τομείς δραστηριοτήτων μας. Συμπεριλαμβάνεται η πρόοδος των κοινοπραξιών μας στην Βραζιλία και την Τουρκία και κάποιες από τις βραβεύσεις και διακρίσεις του Ομίλου κατά τη διάρκεια της χρονιάς.



Μονάδα ετοιμού σκυροδέματος Florida, ΗΠΑ

# ΗΠΑ



Ο Τιτάνας είναι σωστά τοποθετημένος για να εκμεταλλευτεί την άνοδο της αγοράς, έχοντας ισχυρή παρουσία σε επεκτεινόμενες μητροπολιτικές περιοχές και διαθέσιμη παραγωγική δυναμικότητα.

## Ανασκόπηση της αγοράς

Το 2017 ήταν θετικό για την οικονομία των ΗΠΑ και ολοκληρώθηκε με ενθαρρυντικές προοπτικές παρά τη σχετικά ήπια ανάπτυξη του ΑΕΠ κατά 2,3%. Τα χαμηλά ποσοστά ανεργίας και η αύξηση του εισοδήματος συνέβαλαν στην ενδυνάμωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, η οποία έφθασε, στο τέλος του έτους, στο υψηλότερο σημείο 15ετίας. Η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των πολιτών και η καταναλωτική εμπιστοσύνη, αποτελούν βασικούς παράγοντες για την επέκταση των στεγαστικών δανείων και τις προοπτικές του κλάδου κατοικίας.

Οι νοτιοανατολικές Πολιτείες, στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος, επωφελούνται από τις ισχυρές δημογραφικές τάσεις που καταγράφονται, ιδιαίτερα η Φλόριντα όπου ο πληθυσμός έχει διπλασιαστεί τα τελευταία 35 χρόνια. Η πληθυσμιακή αύξηση οδηγεί σε ανάπτυξη του κλάδου κατασκευών, καθώς δημιουργεί ανάγκες για νέες κατοικίες κι επέκταση των υποδομών. Συγχρόνως, η προοδευτική βελτίωση των οικονομικών των Πολιτειών έχει επιτρέψει την αύξηση των δαπανών για δημόσια έργα, ειδικότερα σε Πολιτείες οι οποίες εξαρτώνται λιγότερο από ομοσπονδιακή χρηματοδότηση των έργων.

Οι δαπάνες του κλάδου κατασκευών σημείωσαν αύξηση 3,8%, φτάνοντας στα \$1,23 τρισ., κυρίως λόγω της αύξησης των δαπανών για τον κλάδο κατοικίας κατά 10,6%.

Ως αποτέλεσμα, η κατανάλωση τσιμέντου στις ΗΠΑ αυξήθηκε για έβδομο συνεχές έτος, φτάνοντας τους 96,8 εκατ. τόνους, καταγράφοντας αύξηση 2,8%.

## ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ 2017

### Χρηματοοικονομικές



### Μη Χρηματο-οικονομικές

**Κοινωνία**  
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδηγεί σε απώλεια χρόνου εργασίας (LTIFR) των εργαζομένων το 2017 (ανά 1.000.000 ανθρωποώρες)

**2,47**  
(2016: 1,73)

Οι δραστηριότητές μας πληρούν τους κατά τόπους κανονισμούς **υγείας και ασφάλειας**

Σύνολο εκπαιδευτικών ωρών  
**24.633**  
(2016: 16.647)

**Περιβάλλον**  
Και τα δύο εργοστάσιά μας έχουν πιστοποιηθεί ως Βιομηχανική Εγκατάσταση Μηδενικών Αποβλήτων (Gold Level Zero Waste Facility)

## ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ



Τσιμέντο



Έτοιμο σκυρόδεμα



Αδρανή υλικά



Τσιμεντόλιθοι



Ιπτάμενη τέφρα

## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

<b>2</b>	<b>7</b>	<b>85</b>	<b>14</b>	<b>10</b>	<b>6</b>
Εργοστάσια τσιμέντου	Λατομεία έτοιμου σκυροδέματος	Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	Σταθμοί διανομής	Μονάδες παραγωγής τσιμεντόλιθων	Μονάδες επεξεργασίας ιπτάμενης τέφρας



Εργοστάσιο τσιμέντου Pennsuco, ΗΠΑ



## Επιδόσεις γεωγραφικού τομέα

Οι επιδόσεις των δραστηριοτήτων του Ομίλου στις ΗΠΑ έφτασαν το 2017 στο υψηλότερο σημείο δεκαετίας. Ο Τιτάνας στις ΗΠΑ επωφελήθηκε από τις συνθήκες της αγοράς εκμεταλλευόμενος την πλεονεκτική του θέση, χάρη στο εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων περίπου €240 εκατ. που υλοποιήθηκε τα τελευταία τρία χρόνια, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της λειτουργικής αποδοτικότητας και την επέκταση στους τομείς σκυροδέματος, αδρανών και διανομής.

Συνολικά, τα οικονομικά αποτελέσματα κατέγραψαν σημαντική πρόοδο. Ο κύκλος εργασιών παρουσίασε αύξηση 10% και ανήλθε σε €873 εκατ. ενώ τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) αυξήθηκαν κατά 27,5% συγκριτικά με το 2016 και ανήλθαν σε €185 εκατ.

## Βασικές περιοχές δραστηριοτήτων

### Φλόριντα

Η κατανάλωση τσιμέντου στη Φλόριντα παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με αυτά του 2016. Η πρόσκαιρη διακοπή της οικοδομικής δραστηριότητας που προκάλεσε ο τυφώνας Ίρμα το τρίτο τρίμηνο και οι αντίξοες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν το τελευταίο τρίμηνο του έτους, επιβράδυναν την κατανάλωση τσιμέντου. Ωστόσο, η τάση και οι προοπτικές της ζήτησης, καθώς και το επιχειρηματικό κλίμα παρέμειναν ισχυρά. Η κερδοφορία αυξήθηκε χάρη στη βελτίωση των τιμών και στην ενίσχυση της αποδοτικότητας του εργοστασίου στο Μαϊάμι. Επιπλέον, αυξήθηκε η ζήτηση και οι τιμές πώλησης για αδρανή υλικά, βελτιώθηκε η διαθεσιμότητα ποσοτήτων ιπτάμενης τέφρας και αυξήθηκαν οι πωλήσεις σκυροδέματος. Χάρη στο εκτεταμένο πρόγραμμα επενδύσεων, οι καθετοποιημένες δραστηριότητες συνέβαλαν σημαντικά στη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων.

### Βιρτζίνια, Βόρεια και Νότια Καρολίνα

Η κατανάλωση τσιμέντου στη Βιρτζίνια παρουσίασε αύξηση ύψους 3,6% και ανήλθε σε 2 εκατ. τόνους, ενώ στη Βόρεια Καρολίνα βελτιώθηκε κατά 2,7%, ξεπερνώντας τους 2,7 εκατ. τόνους για πρώτη φορά από το 2007. Οι πωλήσεις έτοιμου σκυροδέματος αυξήθηκαν με ταχύτερο ρυθμό χάρη στη δραστηριοποίηση του Τιτάνα σε περιοχές με δυναμική ανάπτυξη. Το βελτιωμένο κόστος λειτουργίας των μονάδων και οι τιμές πώλησης οδήγησαν σε ουσιαστική βελτίωση της κερδοφορίας, παρά τα χαμηλότερα ποσοστά αύξησης των πωλήσεων.

### Μητροπολιτική περιοχή Νέας Υόρκης

Η κατανάλωση τσιμέντου στη Μητροπολιτική περιοχή της Νέας Υόρκης αυξήθηκε κατά 3,9%, ξεπερνώντας τους 1,8 εκατ. τόνους. Οι ισχυρές επιδόσεις του σταθμού εισαγωγής τσιμέντου του Ομίλου στο Port Newark συνεχίστηκαν, με την αύξηση των πωλήσεων, του κύκλου εργασιών και βελτίωση της κερδοφορίας.

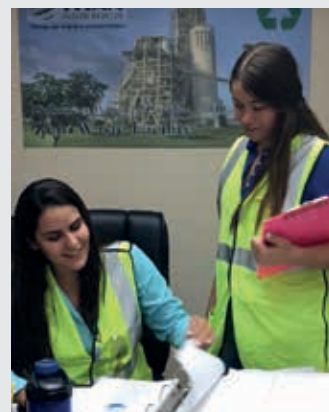
## ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΤΑΛΕΝΤΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ



Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης που υλοποιείται για 12 χρόνια στον Τιτάνο στις ΗΠΑ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως εκκολλητήριο μελλοντικών ταλέντων για την επιχείρηση, ενώ ταυτόχρονα προωθεί ένα πιο εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό στη βιομηχανία τσιμέντου και κερδίζει τη δέσμευση των εργαζομένων.

Κάθε πρακτική άσκηση είναι ειδικά σχεδιασμένη από τους εργαζόμενους των αντίστοιχων τμημάτων, οι οποίοι στοχεύουν να αξιοποιήσουν τον ενθουσιασμό των φοιτητών και να φέρουν την φρέσκια τους οπτική στον κλάδο. Το πρόγραμμα αποτελεί επίσης μια ευκαιρία για την εμπέδωση της ισότητας των φύλων, μέσω της ένταξης ταλαντούχων γυναικών σε ρόλους όπου παραδοσιακά κυριαρχούσαν οι άνδρες.

Οι ασκούμενοι στον Τιτάνο, από τη δική τους πλευρά, αποκτούν την ευκαιρία να αναπτύξουν νέες δεξιότητες



εντός ενός εργασιακού περιβάλλοντος και πολλοί από αυτούς να αναλάβουν στη συνέχεια μόνιμους ρόλους στις δραστηριότητες μας στις ΗΠΑ.

Η επιτυχία του προγράμματος αποτυπώνεται στη σταθερή αύξηση του αριθμού των αιτούντων. Το 2017, ο Τιτάνος στις ΗΠΑ έλαβε περισσότερες από 100 αιτήσεις από φοιτητές, από τους οποίους οι 24 επιλέχθηκαν για πρακτική άσκηση.

## Προοπτικές για το 2018



Οι προοπτικές για μελλοντική ανάπτυξη του κλάδου κατασκευών στις ΗΠΑ παραμένουν ισχυρές. Ο κλάδος οικιστικών ακινήτων και τα κονδύλια για έργα υποδομής στις σημαντικότερες Πολιτείες όπου έχει παρουσία ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ προβλέπεται να αυξηθούν, στηριζόμενα στα εύρωστα δημόσια οικονομικά και την αύξηση του πληθυσμού. Η φορολογική μεταρρύθμιση επίσης αναμένεται να έχει βραχυπρόθεσμη θετική επίδραση στον ιδιωτικό τομέα επενδύσεων σε κατοικίες και εμπορικά ακίνητα.

Η Αμερικανική Ένωση Τσιμεντοβιομηχανιών προβλέπει αύξηση της ζήτησης τσιμέντου κατά περίπου 2,9% ετησίως, για την πενταετία 2018-2022. Οι ρυθμοί ανάπτυξης στη Φλόριντα, τη Βιρτζίνια και τη Βόρεια και Νότια Καρολίνα αναμένεται να μετριαστούν συγκριτικά με τα αμέσως προηγούμενα χρόνια, ωστόσο ξεπερνούν σε επίδοση τις αντίστοιχες του συνόλου των ΗΠΑ. Ο Τιτάνος είναι σωστά τοποθετημένος για να εκμεταλλευτεί την άνοδο της αγοράς, έχοντας ισχυρή παρουσία σε επεκτεινόμενες μητροπολιτικές περιοχές, επεκτεινόμενη δυναμικότητα στις καθετοποιημένες δραστηριότητες και διαθέσιμη παραγωγική δυναμικότητα στις εγκαταστάσεις του.

# Ελλάδα και Δυτική Ευρώπη



Στην Ελλάδα η βελτίωση των μακροοικονομικών δεικτών δεν αντικατοπτρίζεται ακόμη στον κλάδο κατασκευών.

Οι εξαγωγές συνεχίζουν να αντισταθμίζουν μερικώς την αδύναμη εγχώρια ζήτηση.

## Ανασκόπηση της αγοράς

Το 2017 η οικοδομική δραστηριότητα στην Ελλάδα περιορίστηκε περαιτέρω, μετά την ολοκλήρωση ορισμένων μεγάλων δημόσιων έργων στο πρώτο εξάμηνο του έτους και τις καθυστερήσεις στην ανάθεση νέων έργων υποδομής. Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα παρέμεινε συνολικά στάσιμη, σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα, παρά την εμφάνιση ορισμένων έργων στον τομέα του τουρισμού σε συγκεκριμένες περιοχές της χώρας.

## ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ 2017

### Χρηματοοικονομικές



### Μη Χρηματο-οικονομικές

**Κοινωνία**  
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας (LTIFR) των εργαζομένων το 2016 (ανά 1.000.000 ανθρωποώρες)

**0,93** (2016: 3,27)

Όλα τα εργοστάσια και οι εγκαταστάσεις είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **OHSAS 18001**

% εργαζομένων που προέρχονται από τις τοπικές κοινωνίες  
**89,54%** (2016: 98,14%)

**Περιβάλλον**  
Όλα μας τα εργοστάσια τσιμέντου και οι εγκαταστάσεις που συνδέονται με τις άλλες δραστηριότητές μας είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **ISO 14001**



Εργοστάσιο τσιμέντου Θεσσαλονίκης, Ελλάδα

## ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ



## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

<b>3</b> Εργοστάσια τσιμέντου	<b>1</b> Μονάδα άλεσης	<b>26</b> Λατομεία	<b>27</b> Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	<b>8</b> Σταθμοί διανομής	<b>1</b> Μονάδα παραγωγής ξηρών κονιαμάτων
----------------------------------	---------------------------	-----------------------	---	------------------------------	---

## Επιδόσεις γεωγραφικού τομέα

Ο Τιτάνας διατήρησε την ισχυρή του θέση στην ελληνική αγορά και παράλληλα κατάφερε να διατηρήσει υψηλά επίπεδα εξαγωγών. Μέσα από το δίκτυο διανομής έτοιμου σκυροδέματος συμμετείχαμε στα μεγαλύτερα δημόσια και ιδιωτικά κατασκευαστικά έργα που υλοποιήθηκαν στη χώρα. Η επένδυσή μας σε αναβαθμισμένες εγκαταστάσεις φόρτωσης τσιμέντου συνέβαλε στην αύξηση των ρυθμών φόρτωσης, βελτιώνοντας τις επιδόσεις του τομέα εξαγωγών. Ωστόσο, η πίεση από τον διεθνή ανταγωνισμό και οι δυσμενείς συναλλαγματικές ισοτιμίες περιορίσαν τα περιθώρια κερδοφορίας.

Συνολικά, τα αποτελέσματα επηρεάστηκαν από τη μείωση των πωλήσεων στην εγχώρια αγορά, τα χαμηλά περιθώρια κερδοφορίας των εξαγωγών, τις υψηλότερες τιμές καυσίμων και το κόστος αναδιάρθρωσης ύψους €4 εκατ., λόγω του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που προσφέρθηκε στους εργαζόμενους το τελευταίο τρίμηνο του έτους. Ο κύκλος εργασιών παρουσίασε μείωση 5% σε σύγκριση με το 2016 και ανήλθε σε €249 εκατ., ενώ τα λειτουργικά κέρδη (EBITDA) μειώθηκαν κατά 50% και ανήλθαν σε €18 εκατ.

Αντιμετωπίζουμε τις προκλήσεις της αγοράς εστιάζοντας στη μείωση του κόστους σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων μας. Αξιοποιούμε εναλλακτικές πρώτες ύλες, ώστε να αντισταθμιστεί η αύξηση των τιμών των καυσίμων, εντείνουμε τις προσπάθειές μας για βελτιστοποίηση του κόστους μεταφοράς και μειώνουμε το σταθερό κόστος.

Ωστόσο, η προτεραιότητά μας σε θέματα υγείας και ασφάλειας, περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας παραμένει υψηλή, παρά τις αντίξοες συνθήκες.

Διπλασιάσαμε τον αριθμό των ελέγχων ασφαλείας και αναλάβαμε νέες πρωτοβουλίες, με στόχο την ενημέρωση και την αλλαγή συμπεριφοράς σε θέματα ολισθήσεων -παραπατημάτων- πτώσεων, ασφαλείας στην οδήγηση και προστασίας της ακοής, ενώ εγκαινιάσαμε ένα νέο πρωτόκολλο παρακολούθησης της υγείας.

Συνεχίσαμε να μειώνουμε τις εκπομπές ρύπων και να προωθούμε τις αρχές της κυκλικής οικονομίας σε όλες μας τις δραστηριότητες. Έχουμε συμμορφωθεί πλήρως με τα νέα όρια εκπομπών ρύπων που τέθηκαν σε ισχύ τον Μάρτιο και επενδύσαμε στην περαιτέρω χρήση εναλλακτικών πρώτων υλών και δευτερογενών καυσίμων στα εργοστάσιά μας. Οι μονάδες μας έτοιμου σκυροδέματος ήταν ανάμεσα στις πρώτες που παρήγαγαν τσιμέντο σύμφωνα με τους νέους εθνικούς Κανονισμούς Τεχνολογίας Σκυροδέματος 2016 (ΚΤΣ-2016).

Η ισχυρή μας δέσμευση στη βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική ευθύνη συνεχίστηκε όλη τη χρονιά, με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της απασχόλησης των νέων και στη στήριξη των τοπικών κοινωνιών στις περιοχές όπου δραστηριοποιούμαστε.

## ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΝΕΟΦΥΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ



Η μετάδοση της τεχνογνωσίας και της εξειδίκευσης σε νέους επαγγελματίες και νέους επιχειρηματίες αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της στήριξης που χρειάζονται οι νεοφυείς επιχειρήσεις τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας τους. Ο Τιτάνας επενδύει σημαντικά στη διάχυση της πολύτιμης γνώσης και εμπειρίας του με τους συμ-μετόχους του σε τοπικό επίπεδο.

Ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση της κυβερνητικής πρωτοβουλίας «Start Up Greece», που απευθύνεται σε εδραιωμένες επιχειρήσεις ζητώντας τους να στηρίξουν τις νεοφυείς επιχειρήσεις και να μοιραστούν με αυτές το ανθρώπινο και το επιστημονικό κεφάλαιο που διαθέτουν, ο Τιτάνας στην Ελλάδα συνεργάστηκε με τη νεοφυή επιχείρηση «Spiti

Experts», μια διαδικτυακή πλατφόρμα που προσφέρει υπηρεσίες ανακαίνισης.

Η ομάδα των ειδικών του Τιτάνα σε θέματα υγείας και ασφάλειας εργάστηκε με δέκα τεχνικούς της «Spiti Experts» που προσφέρουν υπηρεσίες μέσα από την πλατφόρμα. Χρησιμοποιήσαμε τις εξειδικευμένες γνώσεις μας για να εκπαιδεύσουμε αυτούς τους νέους επιχειρηματίες σε θέματα υγείας και ασφάλειας που σχετίζονται με τις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις. Οι εργαζόμενοί μας συνέβαλλαν στην ευαισθητοποίησή τους σε θέματα κινδύνων, τους πρότειναν λύσεις και μοιράστηκαν μαζί τους πρακτικές συμβουλές.

## Προοπτικές για το 2018



Το 2018 η ζήτηση στην Ελλάδα εκτιμάται πως θα κυμανθεί σε επίπεδα ακόμη χαμηλότερα του περασμένου έτους, καθώς σημειώνονται καθυστερήσεις στην εκκίνηση νέων μεγάλων έργων και η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα παραμένει σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα. Η παραγωγή τσιμέντου θα διοχετευθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της σε εξαγωγικούς προορισμούς.

Ωστόσο, σε μακροοικονομικό επίπεδο, η επιστροφή της χώρας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, σε συνδυασμό με τη μείωση της ανεργίας και την αύξηση των κατασκευών που σχετίζονται με τον τουριστικό κλάδο, δηλώνουν μία δυναμικά θετικότερη προοπτική σε βάθος χρόνου.

# Νοτιοανατολική Ευρώπη

Σταθερές επιδόσεις και αρχή ανάκαμψης της κατασκευαστικής δραστηριότητας, χάρη στη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

## Ανασκόπηση της αγοράς

Οι προοπτικές για τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης συνεχίζουν να βελτιώνονται. Η συνεχής αύξηση του ΑΕΠ και η πολιτική σταθερότητα προσφέρουν ένα δυναμικό πεδίο για μελλοντική ανάπτυξη. Το 2017 σημειώθηκε ανάκαμψη της οικοδομικής δραστηριότητας, με αύξηση της ζήτησης για οικοδομικά υλικά και υψηλότερη κατανάλωση τσιμέντου.

Η κατανάλωση τσιμέντου το 2017 στηρίχθηκε σε μια σειρά έργων υποδομής που βρίσκονται σε εξέλιξη στην περιοχή και που αναμένεται να ολοκληρωθούν το 2018-2019, καθώς και σε έργα ιδιωτικού χαρακτήρα.

## ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ 2017

### Χρηματοοικονομικές



### Μη Χρηματο-οικονομικές

**Κοινωνία**  
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας (LTIFR) των εργαζομένων το 2017 (ανά 1.000.000 ανθρωποώρες)

**4,26**  
(2016: 1,98)

Όλα τα εργοστάσια και οι εγκαταστάσεις είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **OHSAS 18001**

**% εργαζομένων που προέρχονται από τις τοπικές κοινωνίες**

**62,11%**  
(2016: 62,59%)

**Περιβάλλον**  
Όλα τα εργοστάσια τσιμέντου και κάποιες από τις εγκαταστάσεις που συνδέονται με τις άλλες δραστηριότητές μας είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **ISO 14001**



Εργοστάσιο τσιμέντου Kosjeric, Σερβία

## ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ



Τσιμέντο



Έτοιμο σκυρόδεμα



Αδρανή υλικά



Υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων και δευτερογενών καυσίμων

## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

<b>5</b>	<b>20</b>	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Εργοστάσια τσιμέντου	Λατομεία	Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	Σταθμός διανομής	Μονάδα παραγωγής απορριμ/γενούς δευτερογενούς καυσίμου

## Επιδόσεις γεωγραφικού τομέα

Οι όγκοι πωλήσεων των δραστηριοτήτων του Ομίλου παρουσίασαν αύξηση ανάλογη με την ανάπτυξη της αγοράς τσιμέντου στην περιοχή. Ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών του Ομίλου σημείωσε αύξηση 11% και ανήλθε στα €226 εκατ., με την αύξηση των πωλήσεων να προέρχεται από κατασκευαστικά έργα τόσο δημόσια, όσο και ιδιωτικά, κυρίως στα κεντρικά και δυτικά Βαλκάνια. Οι τιμές παρέμειναν στα ίδια επίπεδα λόγω του ανταγωνισμού.

Οι αυξήσεις στις τιμές των καυσίμων είχαν αρνητική επίδραση στις προσπάθειές μας να συγκρατήσουμε το κόστος, ωστόσο οι επενδύσεις μας σε εναλλακτικά καύσιμα αντιστάθμισαν εν μέρει τις αυξήσεις.

Η Αλβανία κατέγραψε το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ από το 2010, με την οικονομία να παρουσιάζει ανάπτυξη 3,7%, ως αποτέλεσμα των αυξημένων δημόσιων επενδύσεων και της πιο ελαστικής δημοσιονομικής πολιτικής. Αυτό οδήγησε σε αύξηση της κατανάλωσης τσιμέντου κατά περίπου 20%, έπειτα από το ιστορικό χαμηλό του 2016. Το εργοστάσιο τσιμέντου Αντέα του Τιτάνα σημείωσε αύξηση πωλήσεων και σημαντική βελτίωση της οικονομικής του επίδοσης, επωφελούμενο από τους ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης της αγοράς.

Στη Βουλγαρία, το εργοστάσιο του Ομίλου Zlatna Panega βελτίωσε τις επιδόσεις του αντίστοιχα με την αύξηση που σημείωσε η αγορά, ενόσω η ανανέωση της χρηματοδότησης για έργα υποδομής από την Ευρωπαϊκή Ένωση εκτιμάται ότι κατά πάσα πιθανότητα θα οδηγήσει τη ζήτηση τσιμέντου σε υψηλότερα επίπεδα τα επόμενα χρόνια. Η ζήτηση τσιμέντου στη Βουλγαρία ανέκαμψε κατά 6% έπειτα από την πτώση του 2016, ενισχυμένη από την τρίτη κατά σειρά χρονιά ανάπτυξης του ΑΕΠ, που έφτασε το 2017 στο 3,7%. Ωστόσο, η τρέχουσα κατανάλωση τσιμέντου εξακολουθεί να αντιπροσωπεύει μόνο το 44% του επιπέδου προ κρίσης, έχοντας δυνατότητα για μελλοντική ανάπτυξη.

Στην ΠΓΔΜ η βελτίωση του πολιτικού κλίματος στη χώρα βοήθησε στη διατήρηση θετικού ΑΕΠ με ανάπτυξη 1,6%, με βελτίωση της εμπιστοσύνης τόσο των καταναλωτών, όσο και των επενδυτών. Ωστόσο, η κατανάλωση τσιμέντου μειώθηκε κατά 5% ως αποτέλεσμα της πτώσης του κατασκευαστικού κλάδου κατοικίας και εμπορικών ακινήτων συγκριτικά με τα υψηλά επίπεδα του 2016.

Ο κατασκευαστικός κλάδος στο Κόσοβο συνέχισε την ανοδική του πορεία χάρη στην αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας, την αύξηση των επενδύσεων για έργα υποδομής και των χαμηλών επιτοκίων. Γενικά ο κλάδος επωφελήθηκε περαιτέρω από την ανάπτυξη της οικονομίας, ως αποτέλεσμα του εισερχόμενου συναλλάγματος από τους πολίτες του Κόσοβου που διαμένουν στο εξωτερικό. Η κατανάλωση τσιμέντου αυξήθηκε στο εκτιμώμενο ιστορικό υψηλό επίπεδο των 1,4 εκατ. τόνων.

Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI) συνέχισαν να αποτελούν τον κύριο μοχλό αύξησης του ΑΕΠ στη Σερβία, με τη ζήτηση που προέρχεται από έργα υποδομής να ενισχύει την κατανάλωση τσιμέντου. Η ανάκαμψη του ενδιαφέροντος για κατασκευή ιδιωτικών και εμπορικών ακινήτων στην περιοχή του Βελιγραδίου υποστηρίζει τις θετικές προοπτικές της ευρύτερης αγοράς.

## ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΣ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΟΣΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΝ ΑΝΑΡΜΟΣΤΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ



Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η προστασία των δικαιωμάτων όσων προβαίνουν σε καταγγελία κάποιας παράνομης ή ανάρμοστης συμπεριφοράς, αποτελούν στοιχεία που ο Τιτάνας θεωρεί ζωτικά για την καλή εταιρική διακυβέρνηση. Όλα τα κέντρα δραστηριότητας του Ομίλου έχουν αναπτύξει διαδικασίες αναφοράς παραπόνων, περιστατικών ή θεμάτων που σχετίζονται με τον Κώδικα Δεοντολογίας και τις πολιτικές μας. Το 2017, το εργοστάσιο τσιμέντου Usje προχώρησε ένα ακόμη βήμα εισάγοντας ένα εγχειρίδιο κανόνων, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την προστασία των δικαιωμάτων τόσο των καταγγελλόντων όσο και του εργαζόμενου που έχει εξουσιοδοτηθεί με την ευθύνη λήψης και καταγραφής των καταγγελιών.

Το νέο εγχειρίδιο κανόνων θέτει τις διαδικασίες για την προστασία των καταγγελλόντων και όσων

εγείρουν την προσοχή σε συγκεκριμένα θέματα και συμπεριλαμβάνει τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία της ανωνυμίας τους. Η θέσπιση τέτοιου τύπου διαδικασιών βοηθά στην εδραίωση σωστής κουλτούρας και διασφαλίζει μια προσέγγιση υποστήριξης.

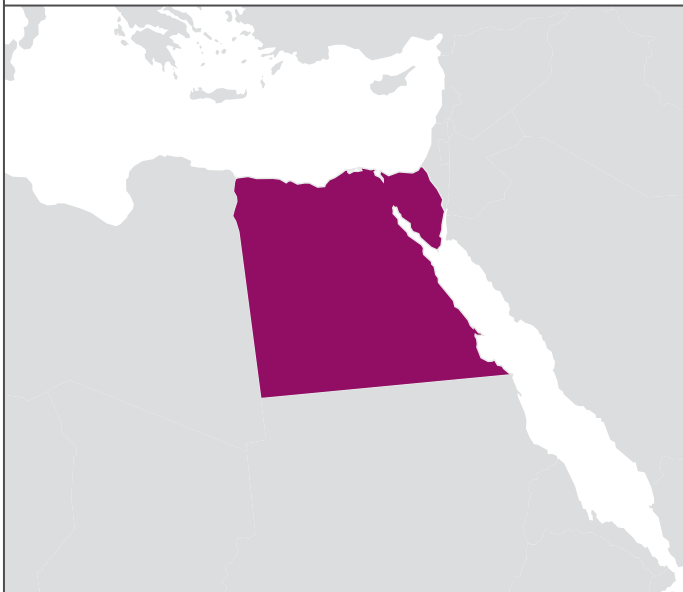
Το 2018, το εργοστάσιο τσιμέντου Usje θα τοποθετήσει κίτρινα κουτιά στις εγκαταστάσεις του, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι εργαζόμενοι και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για να αναφέρουν κάποια ακατάλληλη συμπεριφορά. Επίσης, η εταιρεία θα συνεχίσει να εκπαιδεύει εκπαιδευτικά προγράμματα για όλους τους εργαζόμενους, ώστε να διασφαλίσει ότι οι νέες οδηγίες θα γίνονται κατανοητές και ότι οι καταγγέλλοντες θα έχουν την υποστήριξη και την προστασία που αξίζουν.

## Προοπτικές για το 2018



Στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης το ενδιαφέρον που επιδεικνύει εκ νέου η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάκαμψη, δημιουργούν προσδοκίες για ήπια ανάπτυξη του κλάδου κατασκευών σε βάθος χρόνου. Τα εργοστάσια του Ομίλου, τα οποία λειτουργούν σε επίπεδα κατά πολύ χαμηλότερα της δυναμικότητάς τους, είναι έτοιμα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της αγοράς με ανταγωνιστικούς όρους.

# Ανατολική Μεσόγειος



Ενώ οι επιπτώσεις της υποτίμησης του νομίσματος σταδιακά απορροφώνται, η είσοδος νέου παραγωγικού δυναμικού εκτιμάται ότι θα επηρεάσει βραχυπρόθεσμα τις επιδόσεις των δραστηριοτήτων μας στην Αίγυπτο.

## Ανασκόπηση της αγοράς

Το 2017 η κατανάλωση τσιμέντου στην Αίγυπτο ανήλθε σε 54 εκατ. τόνους, σημειώνοντας πτώση σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, επηρεασμένη σε μεγάλο βαθμό από τη μεγάλη υποτίμηση της αιγυπτιακής λίρας το 2016.

Το κόστος ενέργειας, το οποίο κατά κύριο λόγο δεν τιμολογείται σε τοπικό νόμισμα, κατέγραψε σημαντική αύξηση, η οποία θα ήταν κατά πολύ υψηλότερη εάν δεν είχαν ολοκληρωθεί εγκαίρως οι επενδύσεις για τη λειτουργία των εργοστασίων μας με στερεά καύσιμα και δεν είχε αυξηθεί η χρήση εναλλακτικών καυσίμων.

Οι τιμές πώλησης σημείωσαν βελτίωση σε αιγυπτιακές λίρες, αλλά μεγάλη μείωση σε ευρώ και διαμορφώθηκαν σε επίπεδα που δεν αντισταθμίζουν την αύξηση του κόστους που προέκυψε από την υποτίμηση και τον υψηλό πληθωρισμό.

## ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ 2017

### Χρηματοοικονομικές



### Μη Χρηματο-οικονομικές

**Κοινωνία**  
Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας (LTIFR) των εργαζομένων το 2017 (ανά 1.000.000 ανθρωποώρες)

**1,63**  
(2016: 0,91)

Όλα τα εργοστάσια και οι εγκαταστάσεις είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **OHSAS 18001**

% εργαζομένων που προέρχονται από τις τοπικές κοινωνίες

**81,55%**  
(2016: 86%)

**Περιβάλλον**  
Όλα τα εργοστάσια τσιμέντου και κάποιες από τις εγκαταστάσεις που συνδέονται με τις άλλες δραστηριότητές μας είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με το πρότυπο **ISO 14001**



Εργοστάσιο τσιμέντου Alexandria, Αίγυπτος

## ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Τσιμέντο
- Έτοιμο σκυρόδεμα
- Αδρανή υλικά
- Υπηρεσίες διαχείρισης αποβλήτων και δευτερογενών καυσίμων

## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

<b>2</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Εργοστάσια τσιμέντου	Λατομεία	Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος	Σταθμός διανομής	Μονάδα παραγωγής απορριμ/γενούς δευτερογενούς καυσίμου



Εργοστάσιο τσιμέντου Beni Suef, Αίγυπτος

### Επιδόσεις γεωγραφικού τομέα

Ο κύκλος εργασιών στην Ανατολική Μεσόγειο το 2017 ανήλθε σε €158,2 εκατ. και παρουσίασε πτώση 36,5%. Τα λειτουργικά κέρδη, EBITDA, ανήλθαν σε €13,2 εκατ. παρουσιάζοντας μείωση 67,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, ως αποτέλεσμα της επικράτησης χαμηλών τιμών σε συνδυασμό με τον υψηλό πληθωρισμό και το περιβάλλον οικονομικής αστάθειας, το υψηλό κόστος ενέργειας και το πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που προσφέρθηκε στους εργαζόμενους. Το έκτακτο κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου, στο οποίο ανταποκρίθηκε 20% των εργαζομένων, έφτασε τα €6 εκατ. το τρίτο τρίμηνο του 2017.

Η αυξημένη χρήση δευτερογενών καυσίμων εν μέρει αντιστάθμισε τις αυξανόμενες τιμές των καυσίμων, ενώ συνεχίζουμε να μειώνουμε το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της επιχειρησής μας. Το εργοστάσιο τσιμέντου Alexandria έχει αυξήσει τη χρήση των δευτερογενών καυσίμων σε 14% του συνολικού μείγματος, ενώ και τα δύο μας εργοστάσια στην Αίγυπτο έχουν ολοκληρώσει τα σχέδια δράσης περιβαλλοντικής συμμόρφωσης που έχουν συμφωνηθεί με την αιγυπτιακή κυβέρνηση. Ακόμη, το εργοστάσιο Beni Suef κατάφερε να μηδενίσει τον δείκτη συχνότητας ατυχημάτων που οδηγούν σε απώλεια χρόνου εργασίας των εργαζομένων, για πρώτη φορά σε τρία χρόνια.

### ΣΤΗΡΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ BENI SUEF



Η ιογενής μόλυνση από Ηπατίτιδα C (HCV) είναι ένα σοβαρό πρόβλημα υγείας στην Αίγυπτο που παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό περιστατικών παγκοσμίως και 170.000 νέες περιπτώσεις νοσούντων ετησίως, που προστίθενται στα εκατομμύρια όσων ήδη υποφέρουν από τη νόσο.

Το 2017 υποστηρίξαμε τις ενέργειες για την καταπολέμηση του HCV στην περιοχή Beni Suef. Ως μέρος του εθνικού πλάνου για την έρευνα σχετικά με την εξάπλωση της νόσου, ο Τίτνας στην Αίγυπτο (TCE) συνεργάστηκε με τη Διεύθυνση Υποθέσεων Υγείας της περιοχής Beni Suef (Preventive Affairs Department - Viral hepatic management), υποστήριξε την πρωτοβουλία της έρευνας

και συνέβαλε στο κόστος των εξετάσεων που αφορούσαν στην ανίχνευση της ύπαρξης του ιού σε όσους εξετάστηκαν και στην αντιμετώπισή του.

Στόχος της έρευνας και του σχετικού προγράμματος ήταν ο εντοπισμός των ασθενών που δεν γνώριζαν ότι έφεραν τον ιό, η κινητοποίησή τους για έναρξη θεραπείας και φυσικά, η ενεργή συμμετοχή στην πρωτοβουλία της κυβέρνησης να εξαλείψει τη νόσο ολοκληρωτικά. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε περισσότερους από 5.000 ανθρώπους από τέσσερα χωριά ανατολικά του Νείλου, κοντά στις εγκαταστάσεις του εργοστασίου μας στο Beni Suef, καθώς και σε 410 εργαζόμενους εργολάβων του εργοστασίου μας.

### Προοπτικές για το 2018



Η αγορά τσιμέντου στην Αίγυπτο συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, καθώς η πλεονάζουσα προσφορά αναμένεται να οξυνθεί με τη λειτουργία ενός νέου εργοστασίου τσιμέντου το 2018, δυναμικότητας 12 εκατ. τόνων. Ωστόσο, πιστεύουμε ότι οι προκλήσεις αυτές θα αντισταθμιστούν σε κάποιο βαθμό από τις οικιστικές ανάγκες που δημιουργεί η πληθυσμιακή αύξηση κατά 2% κάθε χρόνο, την υλοποίηση επικείμενων δημόσιων έργων και τη δέσμευση της κυβέρνησης για προσέλκυση ξένων επενδύσεων.

Ο Τίτνας στην Αίγυπτο, έχοντας εξελιχθεί σε έναν από τους πιο ανταγωνιστικούς παραγωγούς, παραμένει προσηλωμένος στην περαιτέρω μείωση του κόστους παραγωγής και παράλληλα καταβάλλει προσπάθειες για την ουσιαστική βελτίωση των τιμών πώλησης. Οι τρέχουσες τάσεις και η εκτίμηση για αύξηση της ζήτησης τσιμέντου το 2018 επιτρέπουν μια συγκρατημένη αισιοδοξία για το επόμενο έτος.

# Κοινοπραξίες



Τουρκία



Βραζιλία

## ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ



Τσιμέντο



Έτοιμο σκυρόδεμα

## ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

2

Εργοστάσια τσιμέντου

3

Μονάδες άλεσης

8

Λατομεία

8

Μονάδες έτοιμου σκυροδέματος

12

Σταθμοί διανομής

Τα εργοστάσια των κοινοπραξιών μας στην Τουρκία και τη Βραζιλία βελτίωσαν τις επιδόσεις τους.

### Ανασκόπηση της αγοράς

Οι κοινοπραξίες μας περιλαμβάνουν στην Τουρκία την εταιρία Adocim Cimento Beton Sanayi VE Ticaret AS, όπου ο Όμιλος TITAN κατέχει το 50% από το 2008 και στη Βραζιλία την Companhia Industrial de Cimento Aprodí, στην οποία επένδυσε ο Όμιλος το 2016 και σήμερα κατέχει το 50% του μετοχικού κεφαλαίου.

Στην Τουρκία, η εγχώρια κατανάλωση τσιμέντου αυξήθηκε 8% σε ετήσια βάση, φτάνοντας στους 72 εκατ. τόνους, χάρη στην υψηλή ζήτηση που προήλθε κυρίως από δημόσια έργα και έργα που υλοποιούνται με συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Κατά τη διάρκεια του έτους, η διολίσθηση της τουρκικής λίρας επηρέασε περαιτέρω το κόστος καυσίμων που κινήθηκε ανοδικά και συγχρόνως επηρέασε αρνητικά την κερδοφορία της Adocim σε ευρώ.

Το πρώτο έτος δραστηριοποίησής μας στη Βραζιλία παρείχε ενδείξεις για τις δυνατότητες της αγοράς, καθώς η χώρα εξέρχεται από βαθιά ύφεση σημειώνοντας 1% ανάπτυξη του ΑΕΠ για πρώτη φορά σε τρία χρόνια. Η κατανάλωση τσιμέντου το 2017 μειώθηκε κατά 6% συγκριτικά με το 2016 και κατά 25% από τα επίπεδα του 2014 που ήταν τα υψηλότερα της αγοράς. Ωστόσο, το δεύτερο εξάμηνο του 2017

υπήρξαν θετικές ενδείξεις και καταγράφηκαν χαμηλότερα ποσοστά πτώσης σε διάστημα δύο ετών. Οι εφαρμοζόμενες μεταρρυθμίσεις, η μείωση του πληθωρισμού και τα χαμηλά επιτόκια βοήθησαν στην τόνωση της κατανάλωσης, σηματοδοτώντας την αρχή μιας φάσης ανάκαμψης και πιθανής μελλοντικής ανάπτυξης στην κατανάλωση τσιμέντου.

### Επίδοση κοινοπραξιών

Στην Τουρκία, οι πωλήσεις της Adocim δέχτηκαν πιέσεις εξαιτίας του αυξημένου ανταγωνισμού μετά τη νέα λειτουργία δύο νέων γραμμών παραγωγής στην περιοχή όπου δραστηριοποιείται. Το κόστος παραγωγής επηρεάστηκε από τις υψηλότερες τιμές των καυσίμων, ενώ η διολίσθηση της τουρκικής λίρας επηρέασε περαιτέρω την κερδοφορία σε ευρώ. Τα καθαρά κέρδη της θυγατρικής μας εταιρίας τα οποία αναλογούν στον Όμιλο ανήλθαν στα €0,5 εκατ. το 2017, έναντι €3,6 εκατ. το 2016.

Στη Βραζιλία, παρά τη συρρίκνωση της αγοράς, η Aprodí κατάφερε να αυξήσει τις πωλήσεις και το μερίδιό της στην αγορά. Οι λειτουργικές βελτιώσεις και οι ανοδικές τάσεις των τιμών το δεύτερο μισό του 2017, οδήγησαν σε βελτίωση των αποτελεσμάτων. Τα καθαρά αποτελέσματα της θυγατρικής μας εταιρίας, τα οποία αναλογούν στον Όμιλο για το 2017, ήταν ζημιές ύψους €9,5 εκατ.



Εργοστάσιο τσιμέντου Tokat, Τουρκία

## Προοπτικές για το 2018



Στην Τουρκία, εκτιμάται ότι η ζήτηση θα κινηθεί ανοδικά και το 2018, στηριζόμενη στη συνέχιση μεγάλων δημόσιων έργων και στα έργα που πραγματοποιούνται από συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, κάτω από συνθήκες αυξανόμενης μεταβλητότητας.

Στη Βραζιλία, η βελτίωση μακρο-οικονομικών δεικτών και οι εκτιμήσεις για οικονομική ανάπτυξη το 2018, λειτουργούν ενθαρρυντικά για την επαναδραστηριοποίηση του κλάδου κατασκευών και δημιουργούν προσδοκίες για αρχή του κύκλου ανάκαμψης εντός των αμέσως επόμενων ετών.



# Βραβεία και διακρίσεις

Είμαστε περήφανοι για τα βραβεία και τις διακρίσεις που έλαβαν οι εταιρίες του Ομίλου ΤΙΤΑΝ κατά τη διάρκεια του 2017. Οι παρακάτω διακρίσεις είναι ορισμένες από τις πιο σημαντικές που έλαβε ο Όμιλος:

## ΗΠΑ

Η μονάδα έτοιμου σκυροδέματος του Τιτάνα έλαβε από την **Εθνική Ένωση Έτοιμου Σκυροδέματος των ΗΠΑ (NRMCA)** το **“Excellence in Quality Award”**, το οποίο αναγνωρίζει τη δέσμευσή μας στην ποιότητα σε τομείς όπως η διαχείριση υλικών, ο έλεγχος ποιότητας προϊόντων και η ικανοποίηση των πελατών.

Η **Ένωση Παραγωγών Έτοιμου Σκυροδέματος της Βιρτζίνια (VRMCA)** συνέχισε να αναγνωρίζει τις επιδόσεις εννέα εργοστασίων έτοιμου σκυροδέματος του Τιτάνα στον τομέα της Ασφάλειας, επιβραβεύοντάς τα με τη χρυσή και αργυρή διάκριση. Οι διακρίσεις αυτές απονέμονται σε εργοστάσια που αποφεύγουν τα ατυχήματα με απώλεια χρόνου εργασίας του ίδιου προσωπικού (LTIs) και διατηρούν χαμηλό, κάτω του 4,0, τον δείκτη συχνότητας ατυχημάτων (IFR).

Το Συμβούλιο Μηδενικής Παραγωγής Αποβλήτων των ΗΠΑ (**US Zero Waste Business Council**) πιστοποίησε το Εργοστάσιο τσιμέντου Pennsulo ως Εγκατάσταση Μηδενικής Παραγωγής Αποβλήτων (Gold Level Zero Waste Facility). Το εργοστάσιο εξάλειψε την υγειονομική ταφή των αποβλήτων του σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90% μέσω της ανάκτησης υλικών για χρήση στην παραγωγική διαδικασία, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης. Το συγκρότημα Pennsulo περιλαμβάνει στις δραστηριότητές του την παραγωγή τσιμέντου, την εξόρυξη αδρανών υλικών, την παραγωγή τσιμεντόλιθων και έτοιμου σκυροδέματος. Παραμένει η μοναδική εγκατάσταση του είδους της στις ΗΠΑ που έλαβε πιστοποίηση για Μηδενική Παραγωγή Αποβλήτων.

## ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Ο Τιτάνας ανέβηκε στην 11η από την 12η θέση στη λίστα **«Most Admired Companies in Greece 2017»** του περιοδικού **FORTUNE** με κριτήρια, μεταξύ άλλων, την Καινοτομία, τη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού, την Κοινωνική Ευθύνη, τη Διαχείριση Πόρων, τη Μακροχρόνια Επενδυτική Αξία και την Ποιότητα Προσφερόμενων Προϊόντων και Υπηρεσιών.

Για 5η φορά ο **Όμιλος ICAP** απένειμε στον Τιτάνα τη διάκριση **«True Leaders of the Greek economy»**, αναγνωρίζοντας τις επιδόσεις του στα έσοδα και την κερδοφορία, την αύξηση του αριθμού των εργαζομένων και την υψηλή βαθμολογία βάσει ICAP.

Για 7η συνεχή χρονιά, η Ετήσια Ενιαία Έκθεση Απολογισμού του Ομίλου ΤΙΤΑΝ έλαβε την 1η θέση στην ετήσια αξιολόγηση των ελληνικών Ετήσιων Εκθέσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που διεξήγαγε το **Πανεπιστήμιο του Αιγαίου**.

## ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Το **Εμπορικό Επιμελητήριο του Κοσόβου** αναγνώρισε την οικονομική συμβολή του εργοστασίου τσιμέντου Sharrcem στη χώρα, με το βραβείο συνεργασίας και υπευθυνότητας που αντανακλά τη φορολογική συμπεριφορά του Τιτάνα.

Το **Εθνικό Συντονιστικό Όργανο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και το Υπουργείο Οικονομίας** της ΠΓΔΜ απένειμαν στο εργοστάσιο τσιμέντου Usje το βραβείο Jubilee, για να επιβραβεύσουν τα δέκα χρόνια της δέσμευσής του στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και να υπογραμμίσουν το γεγονός ότι έχει λάβει τις περισσότερες εθνικές διακρίσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε σύγκριση με άλλες τοπικές επιχειρήσεις.

Το **Επιχειρηματικό Φόρουμ για την Εταιρική Υπευθυνότητα** της Σερβίας αναγνώρισε το εργοστάσιο τσιμέντου Kosjerić για τη συνεισφορά του στην ανάπτυξη μη-χρηματοοικονομικών εκθέσεων και τη δημοσιοποίηση ετήσιων εκθέσεων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Διεθνούς Πρωτοβουλίας για την Έκδοση Απολογισμού Βιωσιμότητας (GRI).

## ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

Κατά την Παγκόσμια Ημέρα Υγείας και Ασφάλειας, το **Υπουργείο Εργασίας** της Αιγύπτου βράβευσε το εργοστάσιο τσιμέντου Alexandria με τιμητική πλακέτα για τις επιδόσεις του στον τομέα υγείας και ασφάλειας.

## ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

Η συμβολή της εταιρίας Adocim, της κοινοπραξίας του Τιτάνα στην Τουρκία, αναγνωρίστηκε με δύο διακρίσεις. Η μία ως πιστοποιητικό αναγνώρισης προσφοράς από το **Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του Zile** για τη συνεισφορά του εργοστασίου στην οικονομία της χώρας και η άλλη από το **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Αστικού Σχεδιασμού** για την αναγνώριση των προσπαθειών του εργοστασίου στην προστασία του περιβάλλοντος και την καταπολέμηση της περιβαλλοντικής μόλυνσης.

# Εταιρική διακυβέρνηση

Η προσέγγισή μας σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, οι ρόλοι των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο ο Πρόεδρος και το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζουν την εποπτεία των λειτουργιών μας.



Εργοστάσιο τσιμέντου Καμαρίου, Ελλάδα

## Εταιρική διακυβέρνηση

Ένας από τους βασικούς ρόλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Τιτάνα είναι η εδραίωση της κουλτούρας, των αρχών και των αξιών που καθοδηγούν κάθε έκφραση των δραστηριοτήτων μας.

Για εμάς, η εταιρική διακυβέρνηση είναι συνώνυμη με τις ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές, τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη βιωσιμότητα. Πιστεύουμε ότι τα υψηλά πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης δημιουργούν μακροπρόθεσμη αξία για τους μετόχους, τους πελάτες, τους εργαζόμενους και τους προμηθευτές μας. Στόχος μας είναι το όφελος όλων των συμ-μετόχων μας από τον τρόπο με τον οποίο δραστηριοποιούμαστε.

### Μέλη και Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου

Όνοματεπώνυμο	Εκτελεστικό μέλος	Μη Εκτελεστικό μέλος	Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος	Επιτροπή Ελέγχου	Επιτροπή Αμοιβών	Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης
<b>Πρόεδρος:</b> Ευστράτιος - Γεώργιος (Τάκης) Αράπογλου		●				●
<b>Αντιπρόεδρος:</b> Νέλλος Κανελλόπουλος	●					
<b>Διευθύνων Σύμβουλος:</b> Δημήτριος Παπαλεξόπουλος	●					
<b>Ανώτερος Σύμβουλος Στρατηγικού Σχεδιασμού και Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου ΤΙΤΑΝ:</b> Μιχαήλ Κολακίδης	●					
<b>Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος:</b> Δώρας Κωνσταντίνου		●	●	●		
<b>Μέλη:</b>						
Ηρώ Αθανασίου		●	●		●	●
Ευθύμιος Βιδάλης	●					
Βασίλειος Ζαρκαλής	●					
Τάκης - Παναγιώτης Κανελλόπουλος	●					
Αλέξανδρος Μακριδής		●	●		●	
Δόμνα Μιράσγεζη - Μπερνίτσα		●	●			●
Ιωάννα Παπαδοπούλου		●	●	●		
Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου - Μπενοπούλου	●					
Πλούταρχος Σακελλάρης		●	●	●		
Πέτρος Σαμπατακάκης		●	●		●	

### Λοιπές επιτροπές στις οποίες μετέχουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

<b>Εκτελεστική Επιτροπή</b>	<b>Πρόεδρος:</b> Δημήτριος Παπαλεξόπουλος - Διευθύνων Σύμβουλος <b>Μέλη:</b> Κωνσταντίνος Δερδεμέζης, Βασίλειος Ζαρκαλής, Μιχαήλ Κολακίδης, Ιωάννης Κόλλας, Σωκράτης Μπαλιτζής, Χρήστος Παναγόπουλος, Ιωάννης Πανιάρας, Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενοπούλου, Φωκίων Τασούλας
<b>Επιτροπή Βιωσιμότητας</b>	<b>Πρόεδρος:</b> Δημήτριος Παπαλεξόπουλος - Διευθύνων Σύμβουλος <b>Μέλη:</b> Ευθύμιος Βιδάλης, Νέλλος Κανελλόπουλος, Τάκης-Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Ιωάννης Κόλλας, Ιωάννης Πανιάρας, Φωκίων Τασούλας
<b>Γνωμοδοτικό Συμβούλιο</b>	<b>Πρόεδρος:</b> Ανδρέας Κανελλόπουλος - πρώην Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου <b>Μέλη:</b> Ευθύμιος Βιδάλης, Νέλλος Κανελλόπουλος, Τάκης-Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Μιχαήλ Σιγάλας

### Ανταποκρινόμενοι στις υποχρεώσεις μας

Η Εταιρία συμμορφώνεται με όλες τις διατάξεις περί εταιρικής διακυβέρνησης της Ελληνικής Νομοθεσίας. Επίσης, από το 2010 εφαρμόζει οικειοθελώς τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, με τις αποκλίσεις που αναφέρονται και αιτιολογούνται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που αποτελεί ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου.

### Ανάδειξη υποψηφίων μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Επιτροπή Ορισμού Υποψηφίων και Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει την ευθύνη της διεξαγωγής της διαδικασίας αναζήτησης υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και την ευθύνη να κάνει σχετικές εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο, επί τη βάση αντικειμενικών κριτηρίων και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα πλεονεκτήματα της πολυμορφίας.

Η Επιτροπή αξιολογεί την απαιτούμενη ισορροπία ικανοτήτων, εμπειρίας, ανεξαρτησίας και γνώσεων μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και υπό το φως αυτής της αξιολόγησης προετοιμάζει μία περιγραφή του ρόλου και των ικανοτήτων που απαιτούνται για την ανάδειξη κάθε υποψηφίου. Επιπλέον, εξετάζει εάν υπάρχει ανάγκη για προοδευτική ανανέωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

### Ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο κύριος ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να καθορίζει τους μακροπρόθεσμους στόχους, τη στρατηγική και τη διάθεση ανάληψης ρίσκου του Ομίλου, να παρέχει επιχειρηματική ηγεσία και να προσδιορίζει τις εταιρικές αρχές και αξίες. Επίσης, να αξιολογεί τους κυριότερους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και να διασφαλίζει την ύπαρξη και λειτουργία αποτελεσματικών συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

### Σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου διέπεται από τους εξής κανόνες:

- Τα καθήκοντα του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο
- Εξαιρουμένου του Προέδρου, τουλάχιστον τα μισά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να είναι ανεξάρτητα
- Τα ανεξάρτητα μέλη δεν θα πρέπει να μετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο για περισσότερο από εννέα χρόνια.

Σε συμμόρφωση με τους ανωτέρω κανόνες, τα καθήκοντα του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτά του Διευθύνοντος Συμβούλου του Τίτλανα δεν ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο, οι δε αρμοδιότητές τους είναι διακριτές και ορίζονται ρητά στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρίας, ο οποίος έχει αποτυπωθεί εγγράφως και έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Η πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ., δηλαδή τα οκτώ από τα 15 μέλη είναι μη εκτελεστικά μέλη, ενώ τα επτά από αυτά είναι και ανεξάρτητα.

Ο ρόλος των μη εκτελεστικών μελών είναι να παρέχουν εποικοδομητική βοήθεια στην ανάπτυξη προτάσεων στρατηγικής, να ελέγχουν τις επιδόσεις της διοίκησης στην επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων και να εποπτεύουν τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

### Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο πληρούσε κατά την εκλογή του και μέχρι σήμερα όλα τα κριτήρια ανεξαρτησίας, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο Β1.1. του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου. Ο Πρόεδρος πληροί, επίσης, το επιπρόσθετο κριτήριο ανεξαρτησίας που έχει θέσει η Εταιρία, σύμφωνα με το οποίο τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν δύναται να κατέχουν ποσοστό άνω του 0,1% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας. Σύμφωνα όμως με τις διατάξεις του νόμου 3016/2002, υπάρχει σχέση εξάρτησης μεταξύ του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εταιρίας και συνεπώς ο Πρόεδρος δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τουλάχιστον μία φορά ετησίως τα ανεξάρτητα μέλη συνεδριάζουν υπό τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών.

### Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος έχει το καθήκον, εφόσον παρίσταται ανάγκη, να συνεπικουρεί τον Πρόεδρο στο έργο του και να λειτουργεί ως διαμεσολαβητής των υπολοίπων μελών.

Ο Ανώτερος Ανεξάρτητος Διοικητικός Σύμβουλος είναι επίσης στη διάθεση των μετόχων για κάθε ζήτημα ή ανησυχία τους που δεν έχει επιλυθεί μέσω της επικοινωνίας τους με τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή άλλα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή για την επίλυση των οποίων δεν ενδείκνυται η επικοινωνία των μετόχων με τους ανωτέρω.

### Αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου

Η αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου, των Επιτροπών και των μελών του διενεργείται ετησίως.

Αρχής γενομένης από τη θητεία του τρέχοντος Συμβουλίου, η αξιολόγηση της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου θα ανατίθεται, μία φορά κάθε τρία χρόνια σε εξωτερικό σύμβουλο.

Τα μη εκτελεστικά μέλη, με επικεφαλής τον Ανώτερο Διοικητικό Σύμβουλο, είναι υπεύθυνα για την αξιολόγηση της ατομικής απόδοσης του Προέδρου, λαμβάνοντας υπόψη τους τις απόψεις των εκτελεστικών μελών.

# Σύνοψη οικονομικών καταστάσεων

## ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	Για το έτος που έληξε την 31/12		Για το έτος που έληξε την 31/12	
	2017	2016	2017	2016
Κύκλος εργασιών	1.505.803	1.509.153	233.805	262.475
Κόστος πωλήσεων	-1.070.349	-1.072.139	-182.851	-199.836
<b>Μικτά κέρδη προ αποσβέσεων και απομειώσεων</b>	<b>435.454</b>	<b>437.014</b>	<b>50.954</b>	<b>62.639</b>
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης	10.631	8.972	15.847	15.470
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-125.459	-122.108	-44.526	-43.276
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-22.570	-21.628	-253	-271
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης	-24.615	-23.651	-7.218	-4.476
<b>Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και απομειώσεων</b>	<b>273.441</b>	<b>278.599</b>	<b>14.804</b>	<b>30.086</b>
Αποσβέσεις	-112.294	-116.293	-15.717	-14.753
Απομειώσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	-4.135	-10.814	-2.150	-
<b>Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων</b>	<b>157.012</b>	<b>151.492</b>	<b>-3.063</b>	<b>15.333</b>
Καθαρά έσοδα συμμετοχών και χρεογράφων	162	1.926	34.199	29.379
Καθαρά έξοδα χρηματοοικονομικής λειτουργίας	-64.134	-64.403	-16.159	-22.309
(Ζημιές)/κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	-22.326	-25.982	-3.096	303
Συμμετοχή στις (ζημιές)/κέρδη συγγενών εταιριών και κοινοπραξιών	-7.488	492	-	-
<b>Κέρδη προ φόρων</b>	<b>63.226</b>	<b>63.525</b>	<b>11.881</b>	<b>22.706</b>
(Μείον)/πλέον: Φόρος εισοδήματος	-18.929	63.805	1.510	-5.887
<b>Κέρδη μετά από φόρους</b>	<b>44.297</b>	<b>127.330</b>	<b>13.391</b>	<b>16.819</b>
<b>Τα καθαρά κέρδη αναλογούν σε :</b>				
Μετόχους της Εταιρίας	42.680	127.444		
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.617	-114		
	<b>44.297</b>	<b>127.330</b>		
<b>Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - βασικά (σε €)</b>	<b>0,5292</b>	<b>1,5612</b>		
<b>Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή - προσαρμοσμένα (σε €)</b>	<b>0,5256</b>	<b>1,5521</b>		

## ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

(ποσά σε χιλιάδες €)	Όμιλος		Εταιρία	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
<b>Ενεργητικό</b>				
Ενσώματες ακινητοποιήσεις και επενδυτικά πάγια	1.478.176	1.583.055	261.881	251.903
Ασώματες ακινητοποιήσεις	345.971	375.116	8.093	4.458
Συμμετοχές σε θυγατρικές	-	-	778.805	862.657
Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες και κοινοπραξίες	160.904	170.803	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	13.393	15.089	3.497	3.341
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2.926	20.971	-	-
<b>Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων</b>	<b>2.001.370</b>	<b>2.165.034</b>	<b>1.052.276</b>	<b>1.122.359</b>
Αποθέματα	258.204	248.924	65.410	57.768
Απαιτήσεις, προπληρωμές και λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	181.646	196.109	67.849	75.892
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	154.247	179.710	29.323	11.218
<b>Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων</b>	<b>594.097</b>	<b>624.743</b>	<b>162.582</b>	<b>144.878</b>
<b>Σύνολο ενεργητικού</b>	<b>2.595.467</b>	<b>2.789.777</b>	<b>1.214.858</b>	<b>1.267.237</b>
<b>Ίδια κεφάλαια και υποχρεώσεις</b>				
Μετοχικό κεφάλαιο 84.632.528 μετοχές των €3,00 (2016:€4,00)	253.897	338.530	253.897	338.530
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	22.826	22.826	22.826	22.826
Λοιπά ίδια κεφάλαια	-102.381	-98.475	-102.381	-98.475
Λοιπά αποθεματικά	723.716	839.364	540.288	538.403
Κέρδη εις νέο	409.155	374.106	29.502	25.985
<b>Σύνολο ιδίων κεφαλαίων που αναλογούν σε μετόχους της Μητρικής Εταιρίας</b>	<b>1.307.213</b>	<b>1.476.351</b>	<b>744.132</b>	<b>827.269</b>
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	62.459	76.465	-	-
<b>Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (α)</b>	<b>1.369.672</b>	<b>1.552.816</b>	<b>744.132</b>	<b>827.269</b>
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	820.382	710.965	379.218	310.678
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	39.644	56.597	6.078	12.438
Υποχρεώσεις συνταξιοδοτικών παροχών	32.440	33.961	15.410	15.870
Προβλέψεις	30.172	22.498	6.944	4.215
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.711	5.952	3.795	3.788
<b>Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων</b>	<b>929.349</b>	<b>829.973</b>	<b>411.445</b>	<b>346.989</b>
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	56.825	129.499	32	42.442
Προμηθευτές, υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος και λοιπές υποχρεώσεις	231.063	270.338	50.981	44.439
Προβλέψεις	8.558	7.151	8.268	6.098
<b>Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων</b>	<b>296.446</b>	<b>406.988</b>	<b>59.281</b>	<b>92.979</b>
<b>Σύνολο υποχρεώσεων (β)</b>	<b>1.225.795</b>	<b>1.236.961</b>	<b>470.726</b>	<b>439.968</b>
<b>Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων (α+β)</b>	<b>2.595.467</b>	<b>2.789.777</b>	<b>1.214.858</b>	<b>1.267.237</b>

# Σύνοψη οικονομικών καταστάσεων

## ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

(ποσά σε χιλιάδες €)

	Όμιλος		Εταιρία	
	Για το έτος που έληξε την 31/12		Για το έτος που έληξε την 31/12	
	2017	2016	2017	2016
<b>Ταμειακές Ροές Λειτουργικών Δραστηριοτήτων</b>				
<b>Εισροές διαθεσίμων από την κύρια εκμετάλλευση</b>	<b>240.453</b>	<b>275.283</b>	<b>29.259</b>	<b>41.840</b>
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος	-14.359	-6.065	-3.422	-326
<b>Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)</b>	<b>226.094</b>	<b>269.218</b>	<b>25.837</b>	<b>41.514</b>
<b>Ταμειακές Ροές Επενδυτικών Δραστηριοτήτων</b>				
Πληρωμές για την απόκτηση ενσώματων ακινητοποιήσεων	-119.950	-148.294	-27.924	-20.115
Πληρωμές για την απόκτηση ασώματων ακινητοποιήσεων	-2.568	-2.262	-2.930	-1.080
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων και επενδυτικών παγίων	1.467	1.024	95	220
Μερίσματα εισπραχθέντα	4.686	5.266	30.458	28.579
Καθαρές (πληρωμές)/εισπράξεις λόγω (αυξήσεων)/μειώσεων σε επενδύσεις συνδεδεμένων εταιριών και άλλων επενδυτικών δραστηριοτήτων	-48.959	-95.781	84.135	-15.848
<b>Σύνολο (εκροών)/εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)</b>	<b>-165.324</b>	<b>-240.047</b>	<b>83.834</b>	<b>-8.244</b>
<b>Σύνολο ταμειακών ροών μετά από τις επενδυτικές δραστηριότητες (α)+(β)</b>	<b>60.770</b>	<b>29.171</b>	<b>109.671</b>	<b>33.270</b>
<b>Ταμειακές Ροές Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων</b>				
Πληρωμές λόγω μείωσης μετοχικού κεφαλαίου Μητρικής Εταιρίας	-84.136	-	-84.136	-
Πληρωμές για την απόκτηση ιδίων μετοχών	-4.951	-25.193	-4.951	-25.193
Λοιπές εισπράξεις χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων	1.414	436	606	436
Πληρωμές τόκων και συναφών εξόδων	-60.183	-64.713	-22.591	-23.774
Μερίσματα και αποθεματικά πληρωθέντα	-8.461	-25.267	-8.461	-25.267
Μερίσματα πληρωθέντα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	-3.868	-5.281	-	-
Καθαρές εισπράξεις από δάνεια	77.621	162.685	28.379	42.695
<b>Σύνολο (εκροών)/εισροών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες (γ)</b>	<b>-82.564</b>	<b>42.667</b>	<b>-91.154</b>	<b>-31.103</b>
<b>Καθαρή (μείωση)/αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)</b>	<b>-21.794</b>	<b>71.838</b>	<b>18.517</b>	<b>2.167</b>
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	179.710	121.733	11.218	8.626
Επίδραση συναλλαγματικών διαφορών	-3.669	-13.861	-412	425
<b>Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης</b>	<b>154.247</b>	<b>179.710</b>	<b>29.323</b>	<b>11.218</b>



# Δείκτες μη χρηματοοικονομικών επιδόσεων

σύμφωνα με το WBCSD/CSI

## ΟΜΙΛΟΣ ΤΙΤΑΝ – ΣΥΝΟΛΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

WBCSD/CSI	Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους<sup>1</sup></b>	Εξορυχθείσες πρώτες ύλες	29,2	29,5	30,3	32,2	<b>33,7</b>
	για την παραγωγή τσιμέντου, εκατ. μετρικοί τόνοι (υγρή βάση)	20,5	18,2	19,0	19,5	<b>20,7</b>
	για την παραγωγή αδρανών, εκατ. μετρικοί τόνοι (υγρή βάση)	8,7	11,3	11,3	12,7	<b>13,0</b>
	Πρώτες ύλες που καταναλώθηκαν					
	για την παραγωγή τσιμέντου, εκατ. μετρικοί τόνοι (ξηρή βάση)	20,2	18,2	20,0	21,7	<b>22,6</b>
	για την παραγωγή έτοιμου σκυροδέματος, ξηρών κονιαμάτων και τσιμεντόλιθων, εκατ. μετρικοί τόνοι (υγρή βάση) <sup>2)</sup>	6,0	6,9	8,0	8,7	<b>10,7</b>
	Συνολική κατανάλωση θερμότητας, TJ	43.907	40.093	44.333	47.316	<b>49.192</b>
	Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, TJ	6.113	5.698	6.101	6.652	<b>6.805</b>
	Συνολική κατανάλωση νερού, εκατ. m <sup>3</sup>	9,4	8,4	9,1	9,1	<b>10,5</b>
	Ανακυκλωμένα (εξωτερικά) απορρίμματα, μετρικοί τόνοι	248.940	353.600	294.000	413.553	<b>255.228</b>
Επαναχρησιμοποιημένα (εξωτερικά) απορρίμματα, μετρικοί τόνοι				9.683	<b>4.395</b>	
Ανακτημένα (εξωτερικά) απορρίμματα, μετρικοί τόνοι				3.438	<b>81</b>	
<b>Τοπικές επιπτώσεις και Βιοποικιλότητα</b>	Ενεργά λατομεία με υψηλή αξία βιοποικιλότητας <sup>(3,5)</sup>	8	8	8	8	<b>10</b>
	Ενεργά λατομεία με σχέδια διαχείρισης βιοποικιλότητας <sup>(4,5)</sup>	3	3	6	6	<b>8</b>
	Ενεργά λατομεία με σχέδια διαχείρισης βιοποικιλότητας <sup>(4,5)</sup> , %	37,5	37,5	75,0	75,0	<b>80,0</b>
	Εγκαταστάσεις με σχέδια σύμπραξης με την τοπική κοινότητα, %	100,0	100,0	100,0	100,0	<b>100,0</b>
	Ενεργά λατομεία με σχέδια αποκατάστασης <sup>(6)</sup> , %	79,0	80,0	82,0	87,0	<b>81,0</b>
	Ενεργά λατομεία (πλήρους ιδιοκτησίας) με ISO 14001 ή παρόμοιο, %	94,0	94,0	96,0	93,0	<b>81,0</b>
<b>Υγεία και ασφάλεια</b>	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων εργαζομένων	0	0	1	0	<b>0</b>
	Δείκτης συχνότητας θανατηφόρων ατυχημάτων εργαζομένων	0,00	0,00	1,80	0,00	<b>0,00</b>
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων εργολάβων	1	1	1	0	<b>0</b>
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων τρίτων μερών	1	1	0	1	<b>0</b>
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργαζομένων (LTIs)	5	18	23	22	<b>27</b>
	Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργαζομένων (LTIFR)	0,47	1,65	2,00	1,92	<b>2,41</b>
	Αριθμός χαμένων εργάσιμων ημερών εργαζομένων	191	1.481	1.624	897	<b>1.220</b>
	Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργαζομένων	17,8	135,6	141,4	78,2	<b>109,0</b>
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργολάβων (LTIs)	7	8	11	7	<b>7</b>
	Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργολάβων (LTIFR)	0,76	0,87	1,10	0,73	<b>0,82</b>

### Σημειώσεις

1 Η ενοποίηση των στοιχείων έγινε με βάση τις μετοχικές συμμετοχές του Ομίλου για το συγκεκριμένο έτος.

2 Τα αποτελέσματα για έτη πριν το 2015 έχουν αναθεωρηθεί ώστε να αντικατοπτρίζουν μόνο τους φυσικούς πόρους που καταναλώθηκαν.

3 Ενεργά λατομεία που περιέχουν ή βρίσκονται εντός ή πλησίον περιοχών υψηλής αξίας για τη βιοποικιλότητά τους.

4 Ενεργά λατομεία με υψηλής αξίας βιοποικιλότητα, όπου υλοποιούνται ειδικά σχέδια διαχείρισης της βιοποικιλότητας.

5 Από το 2011, στην κατηγορία των ενεργών λατομείων που ανήκουν εξ ολοκλήρου στον Όμιλο, περιλαμβάνονται τόσο τα λατομεία που είναι συνδεδεμένα με τα εργοστάσια τσιμέντου μας όσο και τα λατομεία για παραγωγή αδρανών.

# Δείκτες μη χρηματοοικονομικών επιδόσεων

σύμφωνα με το WBCSD/CSI (συν.)

## ΟΜΙΛΟΣ TITAN – ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

WBCSD/CSI	Περιγραφή	2013	2014	2015	2016	2017
<b>Κλιματική αλλαγή<sup>1</sup></b>	Συνολικές μεικτές άμεσες εκπομπές CO <sub>2</sub> , εκατ. μετρικοί τόνοι	10,2	9,5	10,5	11,4	11,9
	Συνολικές καθαρές άμεσες εκπομπές CO <sub>2</sub> , εκατ. μετρικοί τόνοι	10,1	9,4	10,3	11,1	11,6
	Ειδικές μεικτές άμεσες εκπομπές CO <sub>2</sub> , kg/τόνο <sub>Προϊόντος</sub> <sup>(2)</sup>	664,3	674,4	706,1	718,0	715,5
	Ειδικές καθαρές άμεσες εκπομπές CO <sub>2</sub> , kg/τόνο <sub>Προϊόντος</sub> <sup>(2)</sup>	657,3	662,3	691,6	699,5	698,9
	Συνολικές έμμεσες <sup>(3)</sup> εκπομπές CO <sub>2</sub> , εκατ. μετρικοί τόνοι	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2
<b>Δευτερογενή καύσιμα και πρώτες ύλες</b>	Υποκατάσταση με δευτερογενή καύσιμα, % <sub>Θερμικής</sub> βάσης	4,30	6,65	6,75	8,58	9,05
	Βιομάζα στο μείγμα καυσίμου % <sub>Θερμικής</sub> βάσης	1,63	2,22	1,57	2,14	2,59
	Εναλλακτικές πρώτες ύλες (κλίνκερ & τσιμέντο), % <sub>Ξηράς</sub> βάσης	6,1	7,0	5,5	5,1	5,5
	Αναλογία κλίνκερ προς τσιμέντο	0,844	0,831	0,847	0,844	0,837
<b>Άλλες αέριες εκπομπές<sup>1</sup></b>	Συνολικό ποσοστό κάλυψης εκπομπών, %	-	61,8	75,1	82,5	77,6
	Ποσοστό κάλυψης εκπομπών με συνεχείς μετρήσεις, %	-	80,9	53,5	52,8	81,7
	Σύνολο σκόνης, μετρικοί τόνοι	524	416	438	316	273
	Ειδικές εκπομπές σκόνης, g/τόνο <sub>κλίνκερ</sub>	42,2	37,0	35,7	23,9	19,9
	Ποσοστό κάλυψης εκπομπών σκόνης, %	-	100,0	92,9	100,0	100,0
	Σύνολο NO <sub>x</sub> , μετρικοί τόνοι	22.785	18.088	20.927	22.473	18.409
	Ειδικές εκπομπές NO <sub>x</sub> , g/τόνο <sub>κλίνκερ</sub>	1.832,5	1.610,4	1.705,8	1.702,9	1.340,0
	Ποσοστό κάλυψης εκπομπών NO <sub>x</sub> , %	-	100,0	100,0	100,0	100,0
	Σύνολο SO <sub>x</sub> , μετρικοί τόνοι	2.351	2.969	2.527	2.713	2.733
	Ειδικές εκπομπές SO <sub>x</sub> , g/τόνο <sub>κλίνκερ</sub>	189,1	264,3	206,0	205,6	199,0
	Ποσοστό κάλυψης εκπομπών SO <sub>x</sub> , %	-	88,9	100,0	100,0	100,0
<b>Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους<sup>1</sup></b>	Συνολική κατανάλωση θερμικής ενέργειας, TJ	43.504	39.512	43.970	46.862	48.792
	Ενεργειακή απόδοση, kcal/kg <sub>κλίνκερ</sub>	835,5	840,1	856,0	848,0	848,2
	Σύνολο δευτερογενών καυσίμων, μετρικοί τόνοι	89.170	122.790	127.665	163.537	202.757
	Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, GWh	1.581	1.481	1.600	1.752	1.796
	Συνολική κατανάλωση νερού, εκατ. m <sup>3</sup>	4,3	3,8	3,9	3,8	4,3
	Ειδική κατανάλωση νερού, l/τόνο <sub>τσιμέντο</sub>	315,5	305,4	287,1	255,1	273,1
	Κατανάλωση πρώτων υλών, μετρικοί τόνοι	20,2	18,2	20,0	21,7	22,6
	Σύνολο εξορυχθεισών πρώτων υλών	1,3	1,4	1,2	1,2	1,3
	Κατανάλωση πρώτων υλών, μετρικοί τόνοι	1,3	1,4	1,2	1,2	1,3
<b>Υγεία και ασφάλεια</b>	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων εργαζομένων	0	0	1	0	0
	Δείκτης Συχνότητας θανατηφόρων ατυχημάτων εργαζομένων	0,00	0,00	2,68	0,00	0,00
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων εργολάβων	1	1	1	0	0
	Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων τρίτων μερών	1	1	0	0	0
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε Απώλεια Χρόνου Εργαζομένων (LTIs)	2	8	13	11	16
	Δείκτης συχνότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργαζομένων (LTIFR)	0,28	1,10	1,75	1,54	2,41
	Αριθμός χαμένων εργάσιμων ημερών εργαζομένων	110	494	936	313	1,014
	Δείκτης σοβαρότητας ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργαζομένων	15,3	67,6	126,0	43,8	152,8
	Αριθμός ατυχημάτων που οδήγησαν σε απώλεια χρόνου εργασίας εργολάβων (LTIs)	6	8	7	2	6

### Σημειώσεις

1 Η ενοποίηση των στοιχείων έγινε με βάση τις μετοχικές συμμετοχές του Ομίλου για το συγκεκριμένο έτος.

2 Προϊόν θεωρείται το τσιμεντοειδές προϊόν όπως ορίζεται από το WBCSD/CSI.

3 Οι έμμεσες εκπομπές CO<sub>2</sub> σχετίζονται με τις εκπομπές που προκαλούνται κατά την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις μας. Για τον υπολογισμό αυτών των εκπομπών, χρησιμοποιούνται παράγοντες εκπομπής που παρέχονται από τους προμηθευτές ενέργειας ή άλλες δημόσιες πηγές. Σε περίπτωση που σχετικά δεδομένα δεν διατίθενται, χρησιμοποιούνται τα πιο πρόσφατα δεδομένα που διαθέτει η Πρωτοβουλία CSI.



**Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ**

Χαλκίδος 22Α

11143 Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ: + 30 210 2591111

[www.titan-cement.com](http://www.titan-cement.com)

